

**Департамент освіти і науки, молоді та спорту
Кіровоградської облдержадміністрації
Кіровоградський обласний навчально-виховний комплекс
(гімназія-інтернат-школа мистецтв)
Кіровоградська Мала академія наук учнівської молоді**

**Контрольні завдання
II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу–захисту
науково-дослідницьких робіт учнів–членів Малої академії наук
України 2013 року**

Кіровоград
2013

ЗМІСТ

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНЕ ВІДДІЛЕННЯ	3
з фізики	3
з математики	5
з математики	8
ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ВІДДІЛЕННЯ ТА ВІДДІЛЕННЯ ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ	10
з математики	10
ІСТОРИКО-ГЕОГРАФІЧНЕ ВІДДІЛЕННЯ	12
з історії	12
з географії	34
ХІМІКО-БІОЛОГІЧНЕ ВІДДІЛЕННЯ.....	39
з біології.....	39
з хімії	49
ВІДДІЛЕННЯ ФІЛОЛОГІЇ ТА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА	51
з української мови та літератури.....	51
зі світової літератури.....	57
з російської мови.....	59
з німецької мови.....	65
з англійської мови.....	81
з французької мови	98

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНЕ ВІДДІЛЕННЯ

Контрольні завдання II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України з фізики

(для слухачів секцій: аерофізика та космічні дослідження, фізика та астрономія)

9 клас

I рівень (3 бали)

1. Два резистори, опори яких відрізняються у чотири рази, з'єднанні послідовно. Яка напруга падає на резисторі з меншим опором, якщо сила струму 2,5 А, а напруга на ділянці кола, що складається з двох резисторів рівна 120 В?

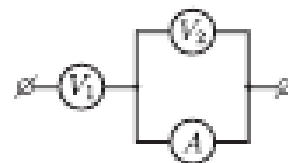
2. Середня густина планети Меркурій 5000 кг/м^3 , її середній радіус 2440 км. Визначити прискорення вільного падіння біля поверхні планети.

3. Поїзд рухається зі швидкістю 108 км/год. Пасажир цього поїзда упродовж 18 с бачить поїзд, який стоїть на запасній колії. Яка довжина поїзда, що стоїть нерухомо на землі?

II рівень (5 балів)

1. Два позитивних точкових заряди q і $4q$ закріплені на віддалі 60 см один від одного. Визначити, в якій точці на прямій, що проходить через заряди, необхідно помістити третій заряд q_1 , так, щоб він перебував у рівновазі. Вказати, який знак повинен мати цей заряд, щоб рівновага була стійкою.

2. Електричне коло, схема якої зображена на малюнку, підключена до батарейки. Вольтметри U_1 та U_2 показують напругу 1 В та 0,1 В відповідно. Амперметр А показує силу струму 1 мА. Знайдіть опори приладів. Вольтметри вважайте однаковими.

III рівень (7 балів)

1. У домашньому холодильнику за 5 хв вода охолоджується з 4°C до 0°C і за 1 год 40 хв утворюється лід. Теплоємність води нам відома: $c = 4200 \text{ Дж/(кг}\cdot\text{K)}$. Визначити питому теплоту плавлення льоду.

2. У посудину налито ртуть і поверх неї масло. В цю посудину опускають брусок прямокутної форми, який повільно тоне в маслі, зберігаючи весь час горизонтальне положення своєї основи. Частково занурившись у ртуть, брусок зупиняється. Знайти, яка частина бруска занурилась у ртуть. Густина ртуті $13,6 \text{ г/см}^3$, масла $0,9 \text{ г/см}^3$, бруска $2,7 \text{ г/см}^3$

10 клас

1. (3 б) Колесо, яке оберталося з частотою обертів 1500 хв^{-1} при гальмуванні стало обертатися рівносповільнено і зупинилось через 30 с. Знайти кутове прискорення колеса.

2. (3 б) За час $t=2$ год автомобіль пройшов шлях $s=160$ км. Двигун при цьому розвинув середню потужність $P=70$ кВт при ККД $\eta=25\%$. Скільки пального зекономив водій за цю поїздку, якщо норма витрати палива $m_0=36$ кг на $s_0=100$ км шляху? Питома теплота згоряння палива $q=4,2 \cdot 10^7 \text{ Дж/кг}$.

3. (3 б) Скільки молекул газу міститься у балоні об'ємом 30 л при температурі 300 К і тиску 5 МПа?

4. (5 б) Тіло, яке кинуте вертикально вниз з початковою швидкістю 19,6 м/с, за останню секунду пройшло $1/4$ частину свого шляху. Визначити час падіння тіла. З якої висоти кинуте тіло?

5. (5 б) Горизонтальний циліндр завдовжки 76 см поділений на дві частини тонким рухомим поршнем. Права частина циліндра заповнена киснем, а ліва – вуглекислим газом. Температура й маса обох газів однакові. На який відстані від правого кінця циліндра розташований поршень.

6. (7 б) На станції метро довжина ескалатора дорівнює $L = 100$ м, кут його нахилу до горизонту дорівнює $\alpha = 22,5^\circ$, а швидкість руху складає величину $v = 1,2$ м/с. Якою має бути мінімальна потужність електродвигуна, що рухає ескалатор, щоб у “час пік”, коли ескалатор щільно заповнений людьми, цей двигун міг справитися із навантаженням під час руху угору? Вважати, що люди у середньому мають масу $m = 70$ кг і розташовуються на середній відстані один від одного (по горизонталі) $l = 50$ см, а ККД механічної частини ескалатора дорівнює $\eta = 0,7$.

7. (7 б) В кулі радіусом R і масою M зробили кулястий виріз радіусом $\frac{1}{2}R$, центр якого лежить на середині радіуса кулі. На прямій, що проходить через центр кулі і центр вирізаної частини, на відстані d від центра кулі розташована точкова маса m . Обчислити силу взаємного тяжіння між кулею з вирізом і точковою масою m .

11 клас

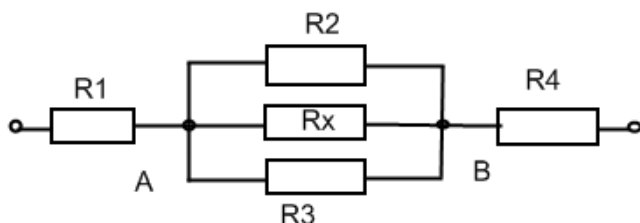
1. (3 б) Як зміниться частота власних коливань ідеального коливального контуру, якщо паралельно конденсатору контуру підключити ще один, ємність якого в три рази більше?

2. (3 б) Стержень довжиною $L=1$ м обертається з кутовою швидкістю $\omega=20 \text{ с}^{-1}$ в магнітному полі з індукцією $B=10^{-2}$ Тл. Вісь обертання проходить через кінець стержня перпендикулярно до нього і паралельно до лінії індукції. Визначити ЕРС індукції, яка виникає в стержні.

3. (3 б) Батарея складається з паралельно з'єднаних між собою однакових елементів з внутрішнім опором $r=1,4$ Ом і ЕРС $E=3,5$ В кожен.

При силі струму в зовнішньому колі $I=1$ А корисна потужність батареї дорівнює $P=3,3$ Вт. Скільки елементів у батареї?

4. (5 б) Який опір R_x треба увімкнути між точками А і В, щоб загальний опір кола був $R=10$ Ом? Решта опорів дорівнюють: $R_1=R_4=3$ Ом, $R_2=R_3=10$ Ом.

5. (5 б) В посудину, що містить $V=2,8$ л води при температурі $t_b=20^\circ\text{C}$, кинули кусок сталі масою $m_c=3$ кг, нагрітий до температури $t_c=460^\circ\text{C}$. Вода нагрівається до температури $t=60^\circ\text{C}$, а частина її перетворюється в пару. Знайдіть масу води m , що перетвориться в пару. ($C_c=460$ Дж/кг*К, $C_b=4180$ Дж/кг*К, $L_v=2,2 \cdot 10^6$ Дж/кг)

6. (7 б) В кулі радіусом R , зарядженою зарядом Q зробили кулястий виріз радіусом $\frac{1}{2}R$, центр якого лежить на середині радіуса кулі. На прямій, що проходить через центр кулі і центр вирізаної частини, на відстані d від центра кулі розташований точковий заряд q . Обчислити силу взаємодії між кулею з вирізом і точковим зарядом q .

7. (7 б) Дві збиральні лінзи з фокусними відстанями $2F$ і дві розсіювальні лінзи з фокусними відстанями $-F$ розташовані уздовж однієї осі на відстані F один від одного. Лінзи чергуються - розсіювальна, збиральна, розсіювальна, збиральна. Уздовж осі системи з боку розсіювальної лінзи в систему входить паралельний пучок світла діаметром D . Знайти діаметр вихідного пучка.

**Контрольні завдання II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України
з математики
(для слухачів секцій: математика, прикладна математика)**

9 клас

1-й рівень (по 3 бали)

1. Обчисліть значення виразу $(2\sqrt{320} - 7\sqrt{20} - \sqrt{45}) \cdot 2\sqrt{5}$.

2. Відомо, що $x^2 + y^2 = 5$, $xy = 2$. Чому дорівнює значення виразу $x^4 + x^2y^2 + y^4$?

3. Менша основа прямокутної трапеції дорівнює 6 см, а бічні сторони 8 см і 10 см. Знайдіть площу трапеції.

2-й рівень (по 5 балів)

4. Побудуйте графік функції $y = \sqrt{x} + \frac{\sqrt{x}}{1 + \sqrt{x}} + \frac{\sqrt{x}}{(1 + \sqrt{x})^2} + \frac{\sqrt{x}}{(1 + \sqrt{x})^3} + \dots$, де $x > 0$.

5. Перпендикуляр, опущений з точки кола на його діаметр, ділить діаметр на два відрізки, різниця яких дорівнює 21 см. Знайдіть довжину кола, якщо довжина перпендикуляра дорівнює 10 см. Відповідь округліть до десятих.

3-й рівень (по 7 балів)

6. Додатні числа a і b такі, що $a + 5b = 10$. Знайдіть найбільше значення виразу $a \cdot b$.

7. Доведіть, що описане навколо трикутника ABC коло, бісектриса кута B і серединний перпендикуляр сторони AC проходять через одну точку.

10 клас

1-й рівень (по 3 бали)

1. Обчисліть $\cos \alpha$, якщо відомо $\operatorname{tg} \alpha = 0,75$, $\alpha \in \left(\pi; \frac{3}{2} \pi \right)$.

2. Човен пройшов 5 км за течією річки і 3 км проти течії, витративши на весь шлях 40 хв. Швидкість течії становить 3 км/год. Знайдіть швидкість руху човна за течією.

3. У рівнобедрений трикутник вписано коло, радіус якого дорівнює 10 см, а точка дотику ділить бічну сторону на відрізки, довжини яких відносяться як 8:5, рахуючи від вершини рівнобедреного трикутника. Знайдіть площу цього трикутника.

2-й рівень (по 5 балів)

4. Розв'яжіть у цілих числах систему рівнянь:
$$\begin{cases} x - y + 2z = -10 \\ x + yz = -5 \end{cases}$$

5. В опуклому чотирикутнику ABCD площі трикутників ABC, BCD, CDA дорівнюють відповідно 16 см^2 , 18 см^2 , 20 см^2 . Знайти площі усіх чотирьох трикутників, утворених з чотирикутника ABCD після проведення діагоналей. Відповідь обґрунтувати.

3-й рівень (по 7 балів)

6. Розв'яжіть нерівність $\sqrt{5x+8}-6\sqrt{5x-1}+\sqrt{5x+24}-10\sqrt{5x-1}\geq 6$.

7. У паралельній проекції дано зображення $A_1B_1C_1$ прямокутного трикутника ABC: кут $C=90^\circ$, кут $A=30^\circ$. Побудуйте зображення висоти, проведеної з вершини прямого кута.

11 клас

1-й рівень (по 3 бали)

1. Побудуйте графік функції $f(x) = \frac{(x-1)^3}{\sqrt[6]{(x-1)^6}} + 1$.

2. Обчисліть $\log_3\left(\log_3\sqrt[3]{\sqrt{3}}\right) + \log_{27}15 - \frac{1}{3}\log_35$.

3. Знайдіть площу прямокутного трикутника, якщо бісектриса гострого кута ділить протилежний катет на відрізки 24 см і 51 см.

2-й рівень (по 5 балів)

4. Знайдіть множину значень функції $f(x) = \cos x + \sqrt{-\cos^2 3x}$.

5. Центр кола, вписаного у прямокутну трапецію, віддалений від кінців її більшої бічної сторони на 15 см і 20 см. Обчисліть площу трапеції.

3-й рівень (по 7 балів)

6. В десятковому записі числа $\frac{13}{105}$ знайти цифру, яка стоїть під номером 2013 після коми.

7. Усередині рівностороннього трикутника взято точку. Доведіть, що сума відстаней від цієї точки до сторін трикутника дорівнює висоті трикутника.

**Контрольні завдання II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України
з математики**

(для слухачів секцій: економічна теорія та історія економічної думки, мікроекономіка та макроекономіка, фінанси, грошовий обіг і кредит)

9 клас

1-й рівень (по 3 бали)

1. Скільки цілих розв'язків має нерівність: $(3x - 8)(3x + 8) \leq 6x - 40$?
2. У саду росли вишні і сливи, причому вишні становили 52% усіх дерев. Слив було на 8 дерев менше, ніж вишень. Скільки дерев росло в саду?
3. Катет прямокутного трикутника дорівнює 8 см, а його проекція на гіпотенузу – 4 см. Знайдіть гіпотенузу трикутника.

2-й рівень (по 5 балів)

4. Знайдіть перший член геометричної прогресії, яка складається з шести членів, якщо сума перших трьох її членів дорівнює 336, а сума трьох останніх дорівнює 42.
5. Основи рівнобічної трапеції дорівнюють 1 см і 17 см, а діагональ ділить її тупий кут навпіл. Знайдіть площу трапеції.

3-й рівень (по 7 балів)

6. Відомо, що $x > 0$, $x^2 + \frac{1}{x^2} = 14$. Знайдіть значення виразу $x + \frac{1}{x}$.
7. Кожна діагональ чотирикутника ділить його на два рівновеликих трикутники. Доведіть, що цей чотирикутник – паралелограм (рівновеликі фігури – фігури однакової площі).

10 клас

1-й рівень (по 3 бали)

1. За який час потяг, довжина якого дорівнює 105 м, а швидкість руху – 63 км/год, пройде повз нерухомого спостерігача?
2. Не користуючись калькулятором, порівняйте числа $A = \sqrt{8} - \sqrt{7}$ та $A = \sqrt{12} - \sqrt{11}$.
3. Чотирикутник ABCD вписано в коло. Кут А більший за кут В на 58° і у 4 рази більший за кут С. Знайдіть кути чотирикутника.

2-й рівень (по 5 балів)

4. Знайдіть суму всіх додатних членів арифметичної прогресії: 4,6; 4,2; 3,8; 3,4;... .

5. Дано зображення трикутника і двох його висот (у паралельній проекції). Побудуйте зображення центра кола, описаного навколо трикутника. Побудову аргументуйте.

3-й рівень (по 7 балів)

6. Знайдіть найбільше значення виразу $\frac{x^2}{9+x^4}$.

7. Кінці відрізка розміщені по різні боки від площини і віддалені від неї на 5 і 9 см. Знайдіть відстань від середини цього відрізка до площини. Висновки аргументуйте.

11 клас

1-й рівень (по 3 бали)

1. Розв'яжіть рівняння $\log_2(4x) \cdot \log_2 \frac{x}{4} = 5$.

2. Відомо, що $x^2 + y^2 = 1$. Чому дорівнює значення виразу $2x^4 + 3x^2y^2 + y^4 + y^2$?

3. Точка $F(-2; -6; 3)$ – середина відрізка, кінці якого знаходяться на осі Oy і в площині Oxz . Знайдіть координати кінців і довжину відрізка.

2-й рівень (по 5 балів)

4. Побудуйте графік функції: $y = \sqrt{2x + 2\sqrt{x^2 - 1}} - \sqrt{x - 1}$.

5. Основи трапеції дорівнюють 14 см і 18 см. Через більшу основу трапеції проведено площину, яка знаходиться на відстані 8 см від меншої основи трапеції. Знайдіть відстань від точки перетину діагоналей трапеції до проведеної площини.

3-й рівень (по 7 балів)

6. Розв'яжіть нерівність: $27^x - 13 \cdot 9^x + 13 \cdot 3^{x+1} - 27 > 0$.

7. Висота BH трикутника ABC ділить сторону AC на відрізки, пропорційні числам 1 і 8; висота BH дорівнює 4 см. Знайти довжину відрізка прямої, заключеної всередині трикутника ABC , яку проведено паралельно до висоти BH так, що вона поділяє трикутник ABC на дві рівновеликі частини.

**ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ВІДДІЛЕННЯ ТА ВІДДІЛЕННЯ
ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ**

**Контрольні завдання II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу-
захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України
з математики**

**(для слухачів секцій: електроніки, радіотехніки та приладобудування,
конструювання, науково-технічної творчості та винахідництва,
інформатики, Internet-технології та ігрові програми, програмування)**

9 клас

1-й рівень (по 3 бали)

1. Скільки цілих розв'язків має нерівність: $(3x - 8)(3x + 8) \leq 6x - 40$?
2. У саду росли вишні і сливи, причому вишні становили 52% усіх дерев. Слив було на 8 дерев менше, ніж вишень. Скільки дерев росло в саду?
3. Катет прямокутного трикутника дорівнює 8 см, а його проекція на гіпотенузу – 4 см. Знайдіть гіпотенузу трикутника.

2-й рівень (по 5 балів)

4. Знайдіть перший член геометричної прогресії, яка складається з шести членів, якщо сума перших трьох її членів дорівнює 336, а сума трьох останніх дорівнює 42.
5. Основи рівнобічної трапеції дорівнюють 1 см і 17 см, а діагональ ділить її тупий кут навпіл. Знайдіть площу трапеції.

3-й рівень (по 7 балів)

6. Відомо, що $x > 0$, $x^2 + \frac{1}{x^2} = 14$. Знайдіть значення виразу $x + \frac{1}{x}$.
7. Кожна діагональ чотирикутника ділить його на два рівновеликих трикутники. Доведіть, що цей чотирикутник – паралелограм (рівновеликі фігури – фігури однакової площі).

10 клас

1-й рівень (по 3 бали)

1. За який час потяг, довжина якого дорівнює 105 м, а швидкість руху – 63 км/год, пройде повз нерухомого спостерігача?
2. Не користуючись калькулятором, порівняйте числа $A = \sqrt{8} - \sqrt{7}$ та $A = \sqrt{12} - \sqrt{11}$.
3. Чотирикутник ABCD вписано в коло. Кут A більший за кут B на 58° і у 4 рази більший за кут C. Знайдіть кути чотирикутника.

2-й рівень (по 5 балів)

4. Знайдіть суму всіх додатних членів арифметичної прогресії: 4,6; 4,2; 3,8; 3,4;... .

5. Дано зображення трикутника і двох його висот (у паралельній проекції). Побудуйте зображення центра кола, описаного навколо трикутника. Побудову аргументуйте.

3-й рівень (по 7 балів)

6. Знайдіть найбільше значення виразу $\frac{x^2}{9+x^4}$.

7. Кінці відрізка розміщені по різні боки від площини і віддалені від неї на 5 і 9 см. Знайдіть відстань від середини цього відрізка до площини. Висновки аргументуйте.

11 клас

1-й рівень (по 3 бали)

1. Розв'яжіть рівняння $\log_2(4x) \cdot \log_2 \frac{x}{4} = 5$.

2. Відомо, що $x^2 + y^2 = 1$. Чому дорівнює значення виразу $2x^4 + 3x^2y^2 + y^4 + y^2$?

3. Точка $F(-2; -6; 3)$ – середина відрізка, кінці якого знаходяться на осі Oy і в площині Oxz . Знайдіть координати кінців і довжину відрізка.

2-й рівень (по 5 балів)

4. Побудуйте графік функції: $y = \sqrt{2x + 2\sqrt{x^2 - 1}} - \sqrt{x - 1}$.

5. Основи трапеції дорівнюють 14 см і 18 см. Через більшу основу трапеції проведено площину, яка знаходиться на відстані 8 см від меншої основи трапеції. Знайдіть відстань від точки перетину діагоналей трапеції до проведеної площини.

3-й рівень (по 7 балів)

6. Розв'яжіть нерівність: $27^x - 13 \cdot 9^x + 13 \cdot 3^{x+1} - 27 > 0$.

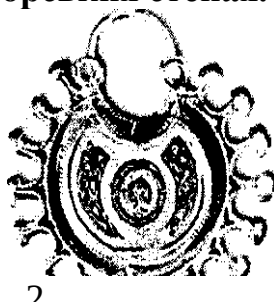
7. Висота VH трикутника ABC ділить сторону AC на відрізки, пропорційні числам 1 і 8; висота VH дорівнює 4 см. Знайти довжину відрізка прямої, заключеної всередині трикутника ABC , яку проведено паралельно до висоти VH так, що вона поділяє трикутник ABC на дві рівновеликі частини.

ІСТОРИКО-ГЕОГРАФІЧНЕ ВІДДІЛЕННЯ
Контрольні завдання II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України з історії
(для слухачів секцій: археології, етнології, історичного краєзнавства, історії, правознавства)

9 клас

1 рівень

1. Укажіть, які з пам'яток належать добі панування скіфів у північнопричорноморських степах.

1

2

3

4

А. 1, 3.

Б. 2, 4.

В. 1, 4.

Г. 2, 3.

Д. 1, 2.

2. Укажіть правильне судження.

Причинами колонізації греками Північного Причорномор'я та Криму було:

1. Прагнення до збагачення через розвиток торгівлі; 2. Пошук джерел сировини для ремісничої діяльності; 3. Втеча від злиднів на батьківщині.

А. Усі варіанти правильні.

Б. Тільки 1-й та 2-й варіанти правильні.

В. Тільки 2-й та 3-й варіанти правильні.

Г. Тільки 1-й та 3-й варіанти правильні.

Д. Тільки 1-й варіант правильний.

3. Укажіть, коли в літописі вперше згадується назва «Україна».

А. 1132 р.

Б. 1187 р.

В. 1199 р.

Г. 1240 р.

Д. 1260 р.

4. Укажіть, про спорудження якого храму йдеться в уривкові з історичного джерела:

Заснована ж була сія божественна церква Богородична в літо 1073. У дні благовірного Святослава, сина Ярославового, який своїми руками почав рів копати, стала будуватися церква ця.

А. Десятинна церква в Києві.

Б. Софійський собор у Києві.

В. Спасо-Преображенський собор у Чернігові.

Г. Успенський собор Печерського монастиря в Києві.

Д. Михайлівський золотоверхий собор у Києві.

5. Укажіть, яка з подій спричинила боротьбу литовської знаті на чолі з князем Вітовтом за збереження Великого князівства Литовського як окремої незалежної держави.

- А.** Кревська унія 1385 року.
- Б.** Грюнвальдська битва 1410 року.
- В.** Городельська унія 1413 року.
- Г.** Вількомирська битва 1435 року.
- Д.** Люблінська унія 1569 року.

6. Укажіть, коли відбулися описані в уривкові з історичного джерела події.

...Місяця вересня 9-го числа відбувся прийом, всім подібний до попереднього й з нагоди приїзду Ольги, княгині руської. Увійшла сама княгиня зі своїми родичками й вибраними служницями; вона йдучи поперед інших жінок, а ті в порядку йдучи одна за другою... Після них увійшли послы й представники князів руських... Сів імператор з імператрицею зі своїми дітьми й покликано було княгиню із зали й, за запрошенням імператора сівши, говорила з ним про що хотіла.

А IX ст.

Б X ст.

В XI ст.

Г XII ст.

Д XIII ст.

7. Укажіть правильне твердження:

А. Перший похід князя Олега проти Візантії в 907 р. закінчився невдачею: руський флот було знищено «грецьким вогнем».

Б. Головним і найвеличнішим храмом Києва за Ярослава Мудрого була церква Богородиці – Десятинна, збудована в 980-1015 рр.

В. «Слово о полку Ігоревім» написано на основі конкретного історичного факту – походу князя Ігоря 945 р. за даниною на деревлян.

Г. Першим надбанням Литви на українських землях стала Волинь, яка після смерті Юрія II Болеслава перейшла під владу ЛюбартаГедиміновича.

Д. Слава реформатора законодавства належить Володимиру Великому, адже він був першим, хто уклав писаний збірник руських законів.

8. Укажіть правильне судження:

Причинами роздробленості Київської Русі є:

1. Розвиток землеволодіння, зміцнення його вотчинної форми; 2. Різний етнічний склад територій Київської Русі; 3. Розвиток товарно-грошових відносин.

А. 1-й та 2-й варіант правильні.

Б. Тільки 1-й варіант правильний.

В. Тільки 2-й варіант правильний.

Г. Тільки 3-й варіант правильний.

Д. 1-й та 3-й варіант правильні.

9. Укажіть уривок із джерела, у якому йдеться про князя Романа Мстиславовича – засновника Галицько-Волинської держави:

А. Був він самодержцем всієї Руської землі, ...кидався був на поганих, як той лев, ...і переходив землю їх, як той орел, а хоробрий був, як той тур, бо він ревно наслідував предка свого Мономаха.

Б. І почав посилати забирати дітей у нарочитих мужів своїх і віддавати їх на навчання книжне.

В. Сам був хоробрий і легкий. Ходячи, якопардус, багато воєн він чинив, ...І посилав він до інших земель послів, кажучи: «Хочу на вас іти».

Г. Ти, княже, чужої землі шукаєш і дбаєш про неї, а свою полишив...

Д. І поставив він кумири на пагорбі, поза двором теремним: Перуна дерев'яного, і Хорса, і Дажбога, і Стрибога, і Сімаргла, і Макош...

10. Укажіть дати битв козацького війська проти польського під час Національно-визвольної війни.

А. 1592 р., 1593 р., 1596 р.

Б. 1569 р., 1596 р., 1632 р.

В. 1630 р., 1635 р., 1637-1638 рр.

Г. 1648 р., 1649 р., 1652 р.

Д. 1654 р., 1658 р., 1660 р.

11. Укажіть, якому історичному діячеві належить висловлювання:

“Правда те, що я мала й незначна людина, але Бог дав мені, що я є обновладцем і самодержцем руським... Виб'ю з лядської неволі весь руський народ, а що перше я воював за шкodu і кривду свою, тепер буду воювати за нашу православну віру...”

А. П. Конашевичу-Сагайдачному.

Б. Б. Хмельницькому.

В. І. Виговському.

Г. П. Дорошенку.

Д. Ю. Хмельницькому.

12. Де була надрукована і як називається книга, про яку йдеться в уривкові з джерела:

“Всесильною правицею Всевишнього Бога, задумом і старанням благочестивого князя Костянтина Костянтиновича Острозького..., який звелів влаштувати дім для друкування книг, а до того ж і дім для навчання дітей у своєму родовому славному місті... І вибравши знавців божественного писання, грецької, латинської і руської мов, поставив їх навчати дітей. З цієї причини надрукована ця книжка для першого дитячого навчання..., многогрішним Іоанном Федоровичем”.

А. Місто Львів, “Апостол”.

Б. Місто Львів, “Буквар”.

В. Місто Острог, “Буквар”.

- Г. Місто Острог, “Острозька Біблія”.
Д. Місто Київ, “Києво-Печерський Патерик”.

13. Укажіть правильну відповідь на запитання:

Якими були наслідки Полтавської битви для українських земель?

1. Росія стала найвпливовішою державою в тогочасній європейській політиці, її дії щодо України були спрямовані на обмеження автономії Гетьманщини; 2. Україна як автономія у складі Росії здобула нові права; 3. Московські вояки зруйнували столицю Гетьманщини – Батурин, столицю Запорозжя – Чортомлицьку Січ, зазнали репресій прихильники І. Мазепи.

- А. Тільки 1-й варіант правильний.
Б. Тільки 1-й та 2-й варіанти правильні.
В. Тільки 1-й та 3-й варіанти правильні.
Г. Тільки 2-й та 3-й варіанти правильні.
Д. Всі варіанти правильні.

14. Укажіть, хто тримав гетьманську булаву на Лівобережній Україні, коли на Правобережжі гетьманував Дорошенко.

1. І. Виговський; 2. Ю. Хмельницький; 3. І. Мазепа; 4. І. Брюховецький;
5. Д. Многогрішний; 6. І. Самойлович.

- А 1, 2, 4. Б 2, 4, 6. В 2, 3, 5. Г 4, 5, 6. Д 1, 2, 5.

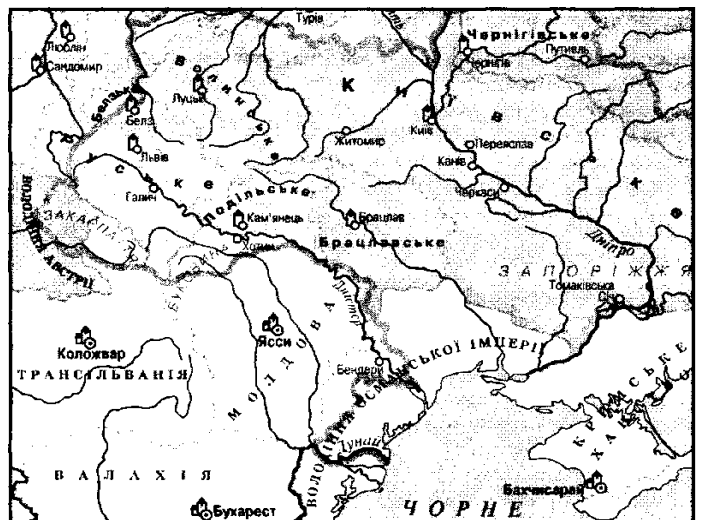
15. Укажіть, хто з митців – визначні церковні діячі, письменники другої половини XVII – першої половини XVIII ст.

1. Д. Туптало; 2. П. Могила; 3. І. Руткович; 4. Л. Баранович;
5. М. Миклашевський; 6. С. Яворський.

- А. 1, 4, 6. Б. 2, 3, 6. В. 2, 3, 5. Г. 1, 3, 6. Д. 1, 3, 5.

16. Скориставшись картою, вкажіть, яке польське воєводство було утворене на українських землях у першій половині XVII ст.:

- А. Белзьке.
Б. Руське.
В. Брацлавське.
Г. Чернігівське.
Д. Подільське.

17. Укажіть місто, яке вважають першою столицею національного відродження Наддніпрянщини.

А. Львів. **Б.** Харків. **В.** Одеса. **Г.** Полтава. **Д.** Єлисаветград.

18. Укажіть, в якому столітті створено Києво-Могилянську академію.

А. XIII ст. **Б.** XIV ст. **В.** XV ст. **Г.** XVI ст. **Д.** XVII ст.

19. Укажіть правильне судження:

Характерними рисами економічного життя західноукраїнських земель у другій половині XIX ст. було те, що:

1. Формування фабрично-заводської промисловості відбувалося повільно, переважали дрібні ремісничо-кустарні підприємства. Розвивалися лісопильна та нафтова галузі. 2. Землі краю були ринками збуту готових товарів і джерелом надходження сільськогосподарської та промислової сировини, дешевої робочої сили до індустріально розвинених австрійських регіонів. 3. Землі краю характеризувалися швидкими темпами економічного розвитку, особливе місце займали металургійний та машинобудівний комплекс.

- А.** Усі варіанти правильні.
- Б.** Тільки 1-й варіант правильний.
- В.** Тільки 2-й варіант правильний.
- Г.** 1-й та 2-й варіанти правильні.
- Д.** 3-й варіант правильний.

20. Укажіть твердження, що стосуються здобутків «новоерівської» політики народоців.

1. Запровадження в буковинських і галицьких освітніх установах українського фонетичного правопису. 2. Проведення I з'їзду діячів української культури, науки та освіти. 3. Відкриття у Львівському університеті кафедри історії України. 4. Створення товариства «Просвіта», яке видавало популярні українські книжки, відкривало читальні та охоплювало своїм впливом селян. 5. Перетворення Літературного товариства ім. Т.Шевченка на наукове та розширення завдяки державним субсидіям його діяльності. 6. Створення при культурно-освітньому товаристві «Руська бесіда» першого на західноукраїнських землях українського театру. 7. Відкриття української гімназії в Коломиї.

- А.** 1, 2, 4, 5. **Б.** 2, 3, 5, 6. **В.** 3, 5, 6, 7.
- Г.** 1, 3, 5, 7. **Д.** 2, 4, 5, 6.

2 рівень

21. Установіть відповідність між подіями і датами.

1. Любецький з'їзд князів	А. 1097
2. Захоплення Києва дружинами Андрія Боголюбського	Б. 1113
3. Утворення єдиної Галицько-Волинської держави	В. 1169
4. Повстання у Києві, запрошення на київський стіл Володимира Мономаха	Г. 1199
	Д. 1205

22. Розташуйте події в хронологічній послідовності.

- А. Другий Литовський статут
- Б. Люблінська унія
- В. Створення «Остромирового Євангелія»
- Г. Утворення реєстрового козацтва

23. Встановіть відповідність між прізвищами митців та сферами їхньої творчості.

1. М. Микешин.	А. Театральне мистецтво.
2. І. Труш	Б. Монументальна скульптура
3. М. Кропивницький	В. Музичне мистецтво
4. С. Гулак-Артемівський	Г. Живопис
	Д. Архітектура і містобудування

24. Встановіть відповідність між прізвищами гетьманів та договорами, які вони підписали

1. Ю. Хмельницький	А «Батуринські статті»
2. І. Брюховецький	Б «Глухівські статті»
3. Д. Многогрішний	В «Московські статті»
4. І. Самойлович	Г «Коломацькі статті»
	Д «Переяславські статті»

25. Встановіть послідовність подій.

- А. Повстання під проводом Т. Федоровича
- Б. Повстання під проводом М. Жмайла
- В. Повстання під проводом К. Косинського
- Г. Повстання під проводом І. Сулими

3 рівень

26. Розкрийте причини та наслідки неолітичної революції.

27. Чому в Україні на поч. ХІХ ст. відбувається зміна суспільно-політичної еліти, яка очолює національно-визвольний рух?

Бланк відповідей (9 клас):

1 рівень

	А	Б	В	Г	Д
1					
2				х	
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					

2 рівень

21

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

22

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

23

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

24

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

25

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

ТЕСТИ 10 КЛАС

1 рівень

1. Який народ витіснив киммерійців із Причорноморських степів у VIII ст. до н.е.?

А. сармати	Б. гуни
В. скіфи	Г. авари
Д. готи	

2. Поява грецьких міст-держав у Північному Причорномор'ї припадає на:

А. VIII ст. до н. е.	Б. VII ст. до н. е.
В. VI ст. до н. е.	Г. V ст. до н.е.
Д. IV ст. до н.е.	

3. Печеніги припинили свої набіги на Київську державу після поразки у:

А. 988 р.	Б. 1019 р.
В. 1036 р.	Г. 1068 р.
Д. 1223 р.	

4. Об'єднання Волинського і Галицького князівств відбулося у:

А. 1185 р.	Б. 1199 р.
В. 1205 р.	Г. 1238 р.
Д. 1340 р.	

5. Який термін означає категорію залежних селян у Київській Русі?

А. Тіун	Б. Огнищанин
В. Закуп	Г. Смерд
Д. Изгой	

6. Фортеця, побудована польською владою для контролю над запорожцями:

А. Хотин	Б. Збараж
В. Замостя	Г. Брацлав
Д. Кодак	

7. Які українські землі втратило Велике князівство Литовське на початку XVI ст. в результаті війн із Московською державою?

А. Київщину	Б. Чернігово-Сіверщину
В. Слобожанщину	Г. Поділля
Д. Галичину	

8. Про якого князя йдеться в наведеному уривку?

Останній єдиновладний правитель Київської Русі, після смерті якого держава вступила в добу роздробленості.

А. Ярослава Мудрого

Б. Володимира Мономаха

В. Мстислава Володимировича

Г. Ізяслава Ярославича

Д. Бориса Глібовича

9. Яке місто було захоплене і зруйноване союзом 12 руських князів, очолюваних Андрієм Боголюбським у 1169 р.?

А. Чернігів

Б. Київ

В. Любеч

Г. Переяслав

Д. Овруч

10. Позначте, унаслідок якої битви українські землі остаточно звільнено від золотоординського панування:

А. битви біля Синіх Вод

Б. битви на Чудському озері

В. Грюнвальдської битви;

Г. Куліковської битви.

Д. Вількомирської битви

11. Пересопницьке Євангеліє й Острозька Біблія є пам'ятками української культури:

А. XIV ст.

Б. XV ст.

В. XVI ст.

Г. XVII ст.

Д. XVIII ст.

12. Завдання на карті.

На карті заштрихована територія Гетьманщини відповідно до умов:

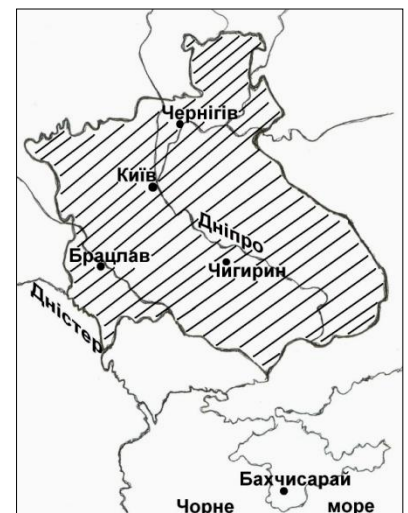
А. Зборівського договору 1649 р.

Б. Білоцерківського договору 1651 р.

В. Віленського договору 1656 р.

Г. Бахчисарайського договору 1681 р.

Д. "Вічного миру" 1686 р.

13. Позначте рік, у якому за наказом Катерини II було знищено Нову Січ:

А. 1709 р.

Б. 1737 р.

В. 1768 р.

Г. 1775 р.

Д. 1812 р.

14. Позначте, яку організацію заснували М. Костомаров і М. Гулак у 1846 році:

- А. «Товариство об'єднаних слов'ян»
- Б. «Кирило-Мефодієве братство»
- В. «Руська трійця»
- Г. «Братство тарасівців»
- Д. «Товариство об'єднаних слов'ян»

15. Позначте, яка подія пов'язана з ім'ям Іллі Мечнікова:

- А. Створення в Одесі першої в країні (другої у світі) бактеріологічної станції
- Б. Відкриття Новоросійського університету
- В. Винайдення пеніциліну – ліків від інфекційних хвороб
- Г. Відкриття різних груп крові та резус-фактора в людини
- Д. Створення вітчизняної школи генетиків

16. Позначте прізвище автора брошури “Україна irredenta” (“Україна уярмлена”), у якій доведено історичну необхідність здобути Україні політичну незалежність:

А. М. Грушевський	Б. Ю. Бачинський;
В. М. Міхновський	Г. І. Франко.
Д. Д. Донцов	

17. Позначте, коли було проголошено Українську Народну Республіку:

А. Липень 1917 р.	Б. Червень 1917 р.
В. Листопад 1917 р.	Г. Грудень 1917 р.
Д. Січень 1918 р.	

18. Позначте, яка подія відбулася в той самий рік, коли проголошено Західноукраїнську Народну Республіку:

- А. Окупація чеськими та румунськими військами Закарпаття
- Б. Антибільшовицьке повстання отамана М. Григор'єва
- В. Проголошення Акта злуки УНР і ЗУНР
- Г. Брест-Литовський договір
- Д. Другий зимовий похід військ УНР

19. Проаналізуйте наведені твердження та вкажіть правильне:

- А. “У березні 1921 р. було укладено Ризький мирний договір, що закріпив зверхність польської держави над Підляшшям, Холмщиною, Західною Волиною”
- Б. “Х з'їзд РКП(б) у квітні 1921 р. затвердив політику коренізації. Провідниками цієї політики в Україні були нарком освіти Х. Раковський та секретар ЦК КП(б)У П. Постишев”

В. “З проголошенням у 1925 р. курсу на індустріалізацію розпочалася перша п’ятирічка, виконання якої збіглося з судовим процесом – “Шахтинська справа”

Г. “У грудні 1925 р. I з’їзд Рад СРСР затвердив Декларацію про утворення Союзу РСР і Союзний договір, а наступного року була прийнята перша Конституція СРСР”

Д. “У січні 1926 р. на XII з’їзді РКП(б) було проголошено курс на суцільну колективізацію”

20. Позначте, з якою політичною метою проводили суцільну колективізацію:

А. Зміцнення матеріально-технічної бази сільськогосподарського виробництва та піднесення добробуту селян

Б. Встановлення державного контролю над сільськогосподарським виробництвом і використання його ресурсів для модернізації всього господарства

В. Допомога держави процесу колгоспного будівництва та удосконалення агротехніки й агрокультури

Г. Подолання продовольчої кризи в країні, заміна екстенсивного сільськогосподарського виробництва інтенсивним

Д. Подолати відставання від провідних країн світу.

2 рівень

21. Розташуйте події в хронологічній послідовності.

А. «Справа Бейліса»

Б. Утворення ТУП

В. Третьчервневий переворот

Г. Убивство у Києві Столипіна

22. Установіть відповідність між прізвищами діячів та сферами їхньої діяльності.

1. І. Мечніков

А. мовознавство

2. Д. Яворницький

Б. музика

3. А. Кримський

В. історична наука

4. М. Леонтович

Г. образотворче мистецтво

Д. біологія, медицина

23. Установіть відповідність між поняттями та їхніми визначеннями.

1. ультиматум	А. рішення революційного виконавчого органу влади, яке має силу закону
2. терор	Б. форма звернення до народу, декларативний документ вищих органів влади
3. універсал	В. форма звернення з категоричними вимогами
4. декрет	Г. залякування, фізичне знищення політичних противників або ні в чому не винних громадян
	Д. безоплатне вилучення майна та цінностей

24. Установіть відповідність між періодами в історії України та поняттями й термінами, які їх характеризують.

1. Українська революція (1917-1918 рр.)	А. П'ятирічка, колективізація, «закон про п'ять колосків», масові репресії, «розстріляне відродження».
2. Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918-1920 рр.)	Б. Конституція УНР, Українська Держава, Директорія, Акт Злуки, «воєнний комунізм», продрозкладка.
3. Україна в умовах нової економічної політики (1921-1928 рр.)	В. Асиміляція, осадники, пацифікація, інтегральний націоналізм, Карпатська Україна.
4. Радянська модернізація України (1929-1938 рр.)	Г. Українська Центральна Рада, Універсал, українізація армії, Українська Народна Республіка, радянська влада.
	Д. Продподаток, трест, договірна федерація, Союз РСР, Конституція УСРР, коренізація.

25. Встановіть послідовність подій

- А. Брестський мирний договір між УНР і країнами Четверного союзу.
- Б. Ультиматум Раднаркому РСФСР, пред'явлений Українській Центральній Раді.
- В. Повстання у Києві робітників заводу «Арсенал», ініційоване більшовиками, і придушення його українськими військами під командуванням С. Петлюри.
- Г. Всеукраїнський з'їзд рад у Харкові; проголошення радянської влади в Україні.

3 рівень

26. Як економічна криза 1900-1903 рр. позначилася на соціально-політичній ситуації в Україні.

27. Охарактеризуйте політичні уроки національної революції 1917-1920 рр.

Бланк відповідей 10 клас:

1 рівень

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					

2 рівень

21

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

22

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

23

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

24

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

25

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

ТЕСТИ 11 КЛАС

1 рівень

1. Позначте варіант відповіді. Найважливіший набуток неандертальців:

- А. застосування гостроконечників та скребел;
- Б. зародження мистецтва та релігійних уявлень;
- В. користування одягом;
- Г. вміння добувати вогонь.
- Д. винайдення луку і стріл.

2. Коли відбулася описана подія?

І прибули Олег та Ігор до гір Київських, і довідався Олег, що тут Аскольд і Дір удвох княжать. І сховав він воїв у човнах, а інших позаду залишив, і сам прийшов на берег Дніпра, несучи Ігоря малого... І послав він посла до Аскольда та Діра... Аскольд же й Дір прийшли. І вискочили всі інші вої з човнів, і мовив Олег Аскольдові й Дірові: «Ви оба не є ні князі, ні роду княжого. А я єсмь роду княжого». І тут винесли Ігоря. А се – син Рюриків»... І сів Олег, княжуючи, в Києві, і мовив Олег: «Хай буде се мати городам руським».

- А. 860 р.
- Б. 882 р.
- В. 907 р.
- Г. 911 р.
- Д. 945 р.

3. Який хан очолював монгольську армію, що в 1237 р. рушила на завоювання руських князівств?

- А. Чингісхан
- Б. Батий
- В. Джебе
- Г. Субедей
- Д. Куремса

4. Позначте варіант відповіді. Рядовичами в Київській Русі називали:

- А. колишніх смердів, які, втративши господарство, попадали у залежність від феодала, взявши у борг гроші;
- Б. селян, які працювали у феодала за угодою;
- В. смердів, які виконували повинності;
- Г. тих, хто наймався виконувати «чорну» роботу».
- Д. Рядових дружинників у війську князя.

5. Які з наведених тверджень характеризують місце віче як елемента державної влади Київської Русі?

- 1) Походить від племінних зборів у давніх слов'ян
- 2) Походить від давньослов'янської ради старійшин
- 3) До складу входили лише досвідчені дружинники, бояри, єпископи, міська знать
- 4) Могли брати участь як заможні, так і незаможні верстви населення
- 5) У разі відсутності або смерті князя виконувало його функції

6) Дорадчий орган при князеві

7) Народні збори всіх дорослих чоловіків

А. 3, 5, 7 Б. 1, 4, 6 В. 2, 4, 6 Г. 1, 4, 7 Д. 2, 3, 6

6. Позначте варіант відповіді. Перемогу над татарами поблизу Синіх Вод в 1363 р. здобув литовський князь:

А. Міндовг Б. Гедимін В. Ольгерд Г. Любарт Д. Ягайло.

7. Позначте варіант відповіді. Остаточне запровадження реєстрового козацтва пов'язано з:

А. Сигізмундом II Августом.

Б. Стефаном Баторієм.

В. Сигізмундом III.

Г. Владиславом IV.

Д. Болеславом Хоробрим.

8. Позначте варіант відповіді. Петро Сагайдачний в 1621 р.:

А. відновив ієрархію православної церкви в Україні;

Б. заснував Запорозьку Січ;

В. у Хотинський битві разом з поляками переміг турків;

Г. здійснив похід на Москву.

Д. Вступив разом із військом Запорозьким до Київського братства.

9. Позначте варіант відповіді. Автор видатної пам'ятки полемічної літератури «Тренос» («Плач», 1610 р.):

А. Іван Вишенський;

Б. Мелетій Смотрицький;

В. Себастьян Кленович;

Г. Станіслав Оріховський.

Д. Герасим Смотрицький.

10. Вкажіть, якому історичному діячу належить висловлювання.

Я йшов, щоб звільнити з облоги пана Гуляницького, неспішно, чекаючи на хана, і тільки-но той прибув, ми поквапилися і дня 29 червня, в день Св. Петра й Павла, ставши біля Соснівської переправи, застали там п'ятнадцять тисяч москви, котра боронила одну переправу.

А. П. Конашевич-Сагайдачний.

Б. Б. Хмельницький.

В. І. Богун.

Г. М. Кривоніс.

Д. І. Виговський.

11. Позначте варіант відповіді. 1734-1775 рр. в історії України пов'язано з:

- А. заснуванням Кубанського козацького війська;
- Б. існуванням Задунайської Січі;
- В. діяльністю Нової Січі;
- Г. утворенням Чорноморського козацького війська.
- Д. розгортанням на Правобережжі гайдамацького руху.

12. Вкажіть, коли відбулися описані в історичному джерелі події.

Після всемилостивішого від нас звільнення графа Розумовського... наказуємо нашому Сенатові для належного управління в Малій Росії створити там Малоросійську колегію, у якій бути головним нашому генералові графу Рум'янцеву і з ним чотирьом великоросійським членам.

А. 1764 р. Б. 1775 р. В. 1781 р. Г. 1861 р. Д. 1878 р.

13. Позначте варіант відповіді. 1806-1812 рр. в історії України пов'язано з:

- А. російсько-турецькою війною і приєднанням до Росії Бессарабії з трьома повітами, у яких жили українці.
- Б. російсько-французькою війною.
- В. переходом задунайських козаків під проводом Йосипа Гладкого в російське підданство.
- Г. часом існування Азовського козацького війська.
- Д. виникненням перших таємних товариств.

14. Вкажіть правильне судження. Характерними рисами економічної політики російського царизму щодо українських земель у пореформений період ХІХ ст. було:

- 1. Надання переваги тим галузям економіки України, які мали задовольняти імперські потреби (вугледобувна, металургійна, залізорудна та ін.);
 - 2. Україна за високими цінами постачала Росії готові промислові товари, а з Росії в Україну за значно нижчими цінами відправлялися промислова сировина і напівфабрикати.
 - 3. Зміцненням позицій іноземного капіталу.
- А. Усі варіанти правильні.
 - Б. Тільки 1-й варіант правильний.
 - В. Тільки 2-й варіант правильний.
 - Г. Тільки 3-й варіант правильний.
 - Д. Тільки 1-й і 3-й варіанти правильні.

15. Позначте варіант відповіді. Головна причина появи значної кількості вільних робочих рук в українському селі в останні десятиліття XIX століття:

- А. загарбання селянських земель поміщиками;
- Б. земельна реформа 1861 р.;
- В. переселення російських селян на територію України;
- Г. селянське малоземелля і демографічний вибух.
- Д. застосування нових технологій в обробці землі.

16. Вкажіть діячів національного відродження в західноукраїнських землях першої половини XIX ст.

1.1. Франко; 2. Ю. Романчук; 3. М. Шашкевич; 4. Т. Шевченко; 5. 1. Могилянський; 6. Я. Головацький.

- А. 2, 4, 5. Б. 1, 3, 5. В. 2, 4, 6. Г. 3, 5, 6. Д. 1, 4, 5

17. Позначте варіант відповіді. Товариство українських поступовців, створене восени 1908 р. у Києві стояло на позиціях:

- А. конфедерації
- Б. створення незалежної Української держави
- В. унітаризму Російської держави
- Г. федералізму
- Д. анархізму.

18. Вкажіть, про кого розповідає текст.

Видатний політичний, громадський діяч, історик, автор книг про історію визвольних змагань галицьких українців. Під час Першої світової війни очолив Головну Українську раду, пізніше був головою уряду ЗУНР.

- А. М. Грушевський.
- Б. К. Левицький.
- В. М. Міхновський.
- Г. В. Дорошенко.
- Д. В. Винниченко.

19. Вкажіть, на чому базувалася політика воєнного комунізму.

- А. На використанні елементів ринкової економіки.
- Б. На системі примусу і тотального контролю за суспільством.
- В. На самостійному господарюванні суб'єктів ринку.
- Г. На поєднанні вищеназваних компонентів.
- Д. На використанні бюрократичних методів управління.

20. Коли було остаточно звільнено територію України від німецько-нацистських загарбників?

- А. 23 серпня 1943 р.
- Б. 28 жовтня 1944 р.
- В. 20 листопада 1944 р.
- Г. 1 грудня 1944 р.
- Д. 9 травня 1945 р.

2 рівень

21. Розташуйте храми в порядку їх будівництва.

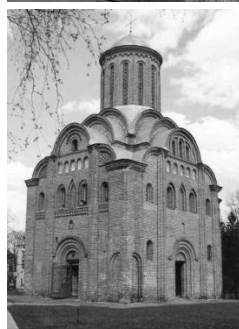
А

Б

В

Г

22. Установіть відповідність між іменами діячів культури та назвами їхніх творів.

1. Б. Растреллі	А. «Ярмарок», «Исповедь 1789 года февраля-дня»
2. І. Григорович-Барський	Б. Андріївська церква в Києві, Маріїнський палац
3. Г. Сковорода	В. «Креонт», «Алкід», «Квінт Фабій»
4. Д. Бортнянський	Г. «Байки Харківські», «Сад божественних пісень»
	Д. Кирилівська, Покровська, Дмитрівська та ін. церкви в Києві, міський водогін

23. Установіть відповідність між назвами державних утворень та подіями, що були з ними пов'язані.

1. УНР	А. Україно-польська війна
2. ЗУНР	Б. Брестський мир
3. Українська Держава гетьмана Скоропадського	В. Розгром генерала Денікіна
4. УСРР	Г. Радянсько-українські мирні переговори
	Д. Створення легіону УСС

24. Установіть відповідність між діячами і сферами діяльності.

1. Перетворення Ради Народних Комісарів УРСР на Раду міністрів УРСР	А. 1944
2. Початок освоєння цілинних земель	Б. 1946
3. Початок економічних реформ О. Косигіна	В. 1954
4. Обрання М. Горбачова Генеральним секретарем ЦК КПРС	Г. 1965
	Д. 1985

25. Встановіть послідовність подій.

- А. Операція «Вісла»
Б. «Волинська трагедія»
В. Загибель командувача УПА Р. Шухевича
Г. «Саморозпуск» УГКЦ

3 рівень

26. Радянські політичні репресії 30-х рр: причини та історичні наслідки.

27. Проаналізуйте особливості руху Опору в Україні в роки II Світової війни.

Бланк відповідей 11 клас:

1 рівень

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					

2 рівень

21

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

23

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

25

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

22

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

24

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Контрольні завдання II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України з географії

(для слухачів секцій: географії, кліматології та метеорології)

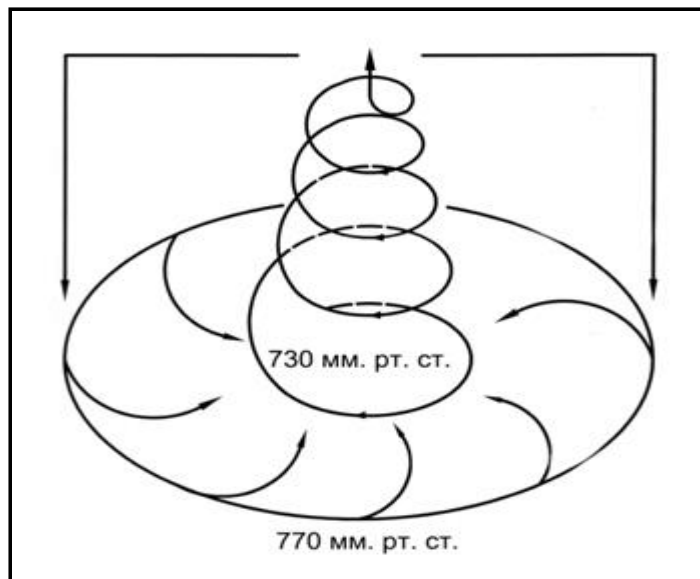
Контрольна робота з географії – 2013

9 клас

Початковий рівень:

1. На схемі зображено:

- А. антициклон Південної півкулі;
- Б. циклон Північної півкулі;
- В. антициклон Північної півкулі;
- Г. циклон Південної півкулі.

2. Знайдіть помилкове твердження:

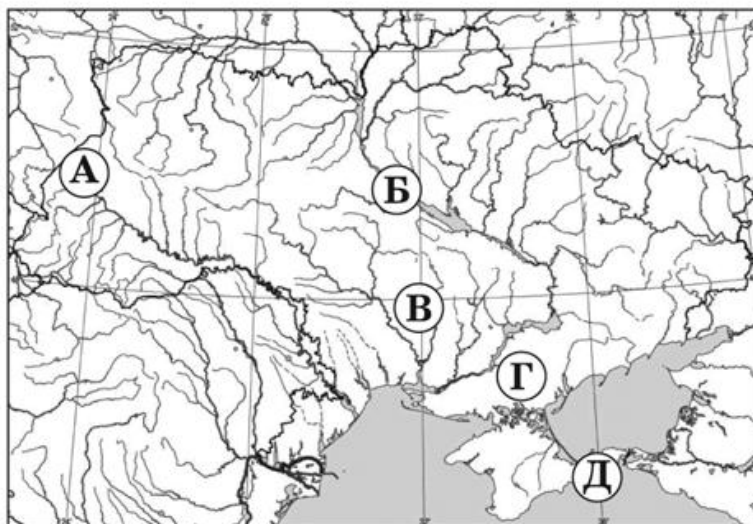
- А. острови між Австралією та Євразією мають материкове походження;
- Б. Мертве море є озером;
- В. континентальність клімату України зростає із півночі на південь;
- Г. Гольфстрім є однією із найбільших теплих течій Світового океану.

3. Хто з відомих вчених вивчав ґрунтовий покрив України?

- А. Чижевський;
- Б. Рудницький;
- В. Вернадський;
- Г. Докучаєв.

4. Установіть відповідність між назвами заповідників та буквами, якими на карті позначено їхнє місцезнаходження:

- 1. Розточчя;
- 2. Єланецький степ;
- 3. Опукський;
- 4. Канівський.

5. Де зосереджені найбільші запаси прісної води на планеті:

- А.** у річках;
- Б.** в озерах;
- В.** в льодовиках;
- Г.** у водосховищах.

6. Хто з вчених вперше в своїй книзі обґрунтував правильність припущення про те, що Земля обертається навколо Сонця, а не навпаки:

- А.** Гійом Боплан;
- Б.** Ніколай Копернік;
- В.** Дмитро Менделєєв;
- Г.** Фернан Магеллан.

7. Долиною якої річки проходить межа між Кіровоградською та Одеською областю:

- А.** Дніпра;
- Б.** Інгулу;
- В.** Південного Бугу;
- Г.** Синюхи.

8. Яка галузь паливної промисловості розвивається у Кіровоградській області:

- А.** буровугільна;
- Б.** нафтова;
- В.** газова;
- Г.** кам'яновугільна.

9. Меридіональний характер простягання має автомобільна магістраль:

- А.** Київ – Харків;
- Б.** Київ – Ковель;
- В.** Київ – Львів;
- Г.** Київ – Дніпропетровськ.

10. Укажіть порт України, який розташований на узбережжі Чорного моря:

- А.** Генічеськ;
- Б.** Очаків;
- В.** Бердянськ;
- Г.** Маріуполь.

Середній рівень:

Дайте розгорнуте визначення запропонованим поняттям:

1. Легенда географічної карти – це ...
2. Клімат – це ...
3. Економічна географія – це ...

Достатній рівень:

1. Розв'яжіть задачу: «Біля підніжжя гори температура повітря становить $+31^{\circ}\text{C}$, на вершині - $+2^{\circ}\text{C}$. Яка висота цієї гори в метрах?»
2. Який місцевий час Києва (50° пн.ш., 30° сх.д.), якщо в Полтаві (49° пн.ш., 34° сх.д.) 22 година 58 хвилин?

Творчий рівень:

1. Які б заходи ви запропонували для подолання демографічної кризи в Україні?

10-11 клас

Початковий рівень:

1. Крайньою південною точкою Євразії є:

- А. мис Йорк;
- Б. мис Паріньяс;
- В. мис Піай;
- Г. мис Рокка.

2. Над якою паралеллю Сонце буде знаходитись в zenіті ополудні 22 грудня:

- А. південним тропіком;
- Б. екватором;
- В. північним тропіком;
- Г. південним полярним колом.

3. Які острови мають вулканічне походження?:

- А. Мальдівські;
- Б. Великі Зондські;
- В. Філіпінські;
- Г. Гавайські.

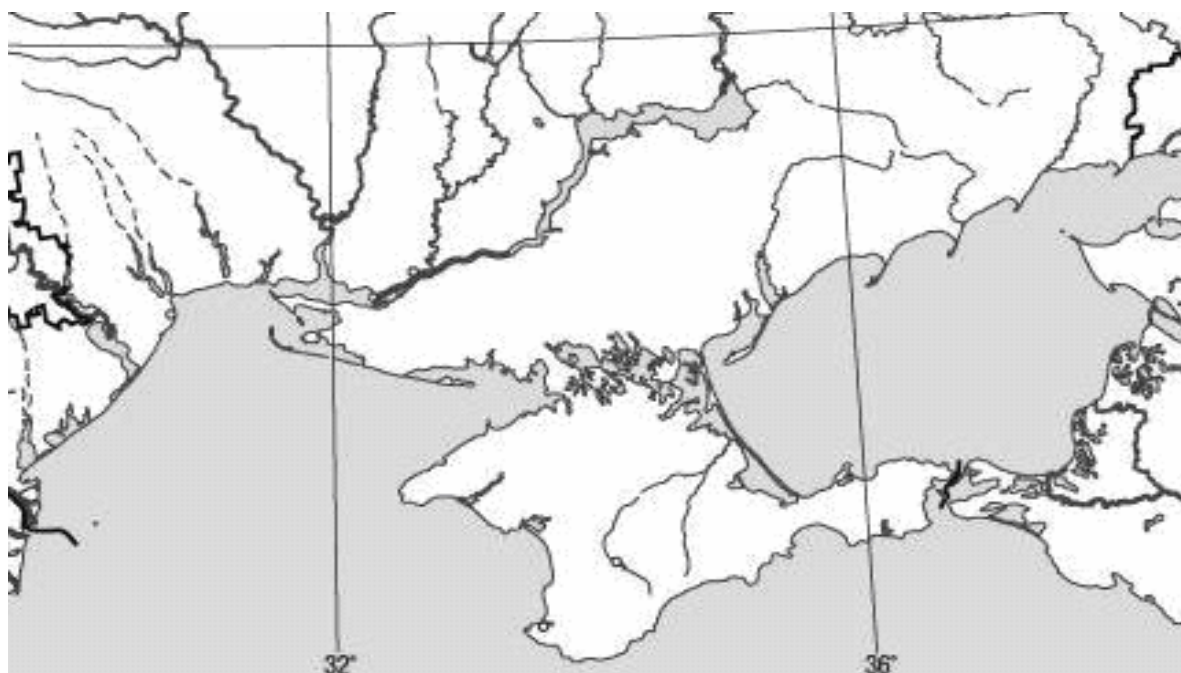
4. Яка група факторів обумовила лідерство Китаю та Індії у виробництві бавовняних тканин?:

- А. споживчий, транспортний, енергетичний;
- Б. сировинний, споживчий, трудових ресурсів;
- В. транспортний, енергетичний, водний;
- Г. трудових ресурсів, наукових кадрів, енергетичний.

5. Яка з перерахованих частин Світового океану має найбільший рівень забруднення нафтопродуктами?:

- А. Велика Австралійська затока;
- Б. протока Дрейка;
- В. Чорне море;
- Г. Мексиканська затока.

6. Біля берега коси Бирючий острів зірвався з якоря буйок, на якому кріпилось попередження про заборону вилову риби у водах Азово-Сиваського заповідника. Установіть послідовність частин Азовського та Чорного морів, у межах яких цей буйок буде дрейфувати за течією:

- а). Каламітська затока;
- б). Феодосійська затока;
- в). Казантипська затока;
- г). Керченська протока.

7. Туристи-англійці, повертаючись додому із Києва, задумали відвідати видатні історико-культурні об'єкти Європи. Розмістіть ці об'єкти послідовно по маршруту Київ-Лондон:

- а). стара частина міста Кракова;
- б). історичний центр Львова;
- в). Ейфелева вежа Парижа;
- г). музейний острів у Берліні.

8. В якому із районів США розташована «автомобільна столиця світу»?:

- А. Атлантичне узбережжя;
- Б. Каліфорнія;
- В. Приозер'я;
- Г. Флорида.

9. Яке місто не виконує функцій столиці держави?:

- а). Рим;
- б). Токіо;
- в). Каїр;
- г). Сідней.

10. Яка пустеля сформувалася внаслідок дії холодної океанічної течії?:

- а). Такла-Макан;
- б). Атакама;
- в). Гобі;
- г). Калахарі.

Середній рівень

Дайте розгорнуте визначення запропонованим поняттям:

- 1. Депопуляція населення – це ...
- 2. Опустелення – це ...
- 3. Рекреаційні ресурси – це ...

Достатній рівень:

- 1. Розв'яжіть задачу: «На вершині гори температура повітря становить (-12°C), а біля підніжжя – ($+23^{\circ}\text{C}$). Яка висота цієї гори в метрах?»
- 2. Відстань між населеними пунктами на карті масштабу 1:250 000 становить 8 см. Якою буде відстань між цими пунктами на місцевості?

Творчий рівень:

- 1. Розкрийте позитивні та негативні наслідки процесу урбанізації. Аргументуйте свою точку зору.

ХІМІКО-БІОЛОГІЧНЕ ВІДДІЛЕННЯ
Контрольні завдання II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України з біології
(для слухачів секцій: аграрних наук, біології, валеології та медицини, екології, психології)

9 клас

I рівень (одна правильна відповідь)

1. Бічні корені виникають на ... (знайдіть найповніше продовження):

- 1) інших коренях;
- 2) стеблі;
- 3) головному корені;
- 4) додаткових коренях;
- 5) листках.

2. Мікоризою називають ... (знайдіть правильне продовження):

- 1) кореневі бульбочки;
- 2) комплекс кореня і грибів, що з ним співіснують;
- 3) комплекс кореня і бактерій, що з ним співіснують;
- 4) гриби, які оселяються в підземних органах рослин;
- 5) гриби, які не здатні пошкоджувати підземні органи рослин.

3. Які функції не може виконувати квітка:

- 1) насінного розмноження;
- 2) утворення спор;
- 3) статевого розмноження;
- 4) приваблювання запилювачів;
- 5) утворення плоду.

4. Суцвіття «кошик» характерне для:

- а) пшениці; б) подорожника;
- в) кульбаби; г) кукурудзи;
- д) черемхи.

5. Які рослини утворюють кореневища?

- 1) селера; 2) латаття; 3) жоржини; 4) пирій; 5) буряк.

6. Подвійна оцвітина складається з...(знайдіть правильне продовження):

- 1) двох кіл чашолистків; 2) двох кіл пелюсток;
- 3) чашечки і віночка; 4) двох кіл листочків оцвітини;
- 5) зі збільшеної порівняно з нормою кількості листочків оцвітини.

7. За допомогою чого рухаються інфузорії?

- 1) псевдоніжок; 2) джгутиків; 3) війок; 4) скорочення м'язів; 5) плавців.

8. До якого типу належить клас сисунів?

- 1) кишковопорожнинні; 2) круглі черви;
- 3) молюски; 4) плоскі черви; 5) членистоногі.

9. Які комахи одомашнені людиною?

- 1) коник зелений; 2) хрущ травневий; 3) сонечко семикрапкове;
- 4) білан капустяний; 5) бджола медоносна.

10. Як називається наука про риб?

- 1) ентомологія; 2) арахнологія;
- 3) іхтіологія; 4) герпетологія; 5) теріологія.

11. До якого ряду хребетних тварин належать кажани?

- 1) комахоїдних; 2) рукокрилих; 3) ластиногих;
- 4) гризунів; 5) хижих

12. Які з названих комах є паразитами людини?

- 1) зелений коник; 2) блощиця; 3) коромисло велике;
- 4) сонечко; 5) бджола медоносна.

13. У людини білки перетравлюються ферментами, які виділяють:

- 1) слинні залози;
- 2) шлункові залози, залози тонкого кишечника, підшлункова залоза;
- 3) залози товстої кишки;
- 4) привушні слинні залози;
- 5) під'язикові слинні залози.

14. Функція еритроцитів полягає у перенесенні ... (знайдіть правильне продовження):

- 1) мінеральних речовин;
- 2) поживних речовин;
- 3) кисню з легень до тканин і діоксиду вуглецю з тканин у легені;
- 4) продуктів обміну;
- 5) амінокислот і глюкози.

15. Які органічні речовини у малих кількостях необхідні для нормального перебігу всіх життєвих процесів?

- 1) вуглеводи; 2) білки; 3) тригліцериди;
- 4) вітаміни; 5) жири.

16. Який гормон виділяється у кров у разі сильного збудження?

- 1) адреналін; 2) тироксин; 3) інсулін;
- 4) глюкагон; 5) меланін.

17. Чим заповнена суглобова порожнина?

- 1) хрящем; 2) суглобовою рідиною;
3) жировою тканиною; 4) повітрям;
5) кровоносними судинами і нервовими волокнами.

18. Артерії – це судини, які несуть кров (знайдіть найправильнішу відповідь):

- 1) тільки артеріальну;
- 2) від серця до органів;
- 3) насичену киснем кров від серця до всіх органів;
- 4) яскраво-червону артеріальну кров, насичену поживними речовинами і киснем.
- 5) від органів до серця.

II рівень

1 завдання (декілька правильних відповідей)

1. До трубчастих кісток належать:

- а) потилична; б) стегнова; в) плечова;
г) тазова; д) фаланги пальців.

2. До органів виділення належать:

- а) нирки; б) легені; в) серце;
г) шкіра; д) стравохід.

3. До захисних дихальних рефлексів належать:

- а) сміх; б) кашель; в) блювання;
г) чхання; д) печія.

4. Насінина покритонасінних виконує функцію ... (знайдіть правильне продовження):

- 1) вегетативного розмноження;
- 2) нестатевого розмноження;
- 3) статевого розмноження;
- 4) поширення рослин;
- 5) регенерації.

5. Яка ознака кореневища відрізняє його від кореня?

- 1) бічне розгалуження;
- 2) запасання поживних речовин;
- 3) наявність листових рубців;
- 4) наявність додаткових коренів.

2 завдання. Розкрийте питання

1. Дайте загальну характеристику та класифікацію залоз людини Наведіть приклади.
2. Дайте визначення поняття тканини. Які основні тваринні тканини вам відомі?
3. Які запасні речовини відкладаються в рослинних клітинах? Які їх функції?
4. Охарактеризуйте мейоз.
5. Обґрунтуйте поділ рослин на вищі та нижчі.

III рівень

1. Спинний мозок: будова та функції.
2. Функції печінки.

10 клас

I рівень (одна правильна відповідь)

1. Зони кінчика молодого кореня розташовані в такому порядку ... (знайдіть правильне продовження):

1. кореневий чохлак, розтягу, поділу клітин, всисна, провідна;
2. кореневий чохлак, поділу клітин, розтягу, всисна, провідна;
3. кореневий чохлак, поділу клітин, всисна, розтягу, провідна;
4. поділу клітин, кореневий чохлак, розтягу, всисна, провідна;
5. кореневий чохлак, розтягу, всисна, поділу клітин, провідна.

2. Мікоризою називають ... (знайдіть правильне продовження):

1. кореневі бульбочки;
2. комплекс кореня і грибів, що з ним співіснують;
3. комплекс кореня і бактерій, що з ним співіснують;
4. гриби, які оселяються в підземних органах рослин;
5. гриби, які не здатні пошкоджувати підземні органи рослин.

3. Продихи на листках розміщені ... (знайдіть правильне продовження):

1. завжди на верхній поверхні;
2. завжди на нижній поверхні;
3. лише на нижній або верхній поверхні;
4. завжди як на верхній, так і на нижній поверхні;
5. як на нижній, так і на верхній поверхні залежно від виду рослини.

4. Які ознаки грибів наближають їх до тварин?

1. загальна організація вегетативного тіла;
2. тип живлення;
3. спосіб поглинання речовин;

4. спосіб розмноження;
5. характер росту.

5. Механічні тканини рослин виконують такі функції (знайдіть правильне продовження):

1. захисну, надання тілу рослини пружності і міцності;
2. тільки механічну;
3. тільки захисну;
4. опорну і покривну;
5. провідну і механічну.

6. Тип плоду в картоплі:

- А. гарбузина; Б. бульба; В. ягода;
Г. кістянка; Д. зернівка.

7. Як живиться свинячий солітер?

1. захоплює їжу ротовим отвором;
2. всмоктує поживні речовини всією поверхнею тіла;
3. захоплює харчові часточки спеціальним апаратом у вигляді гачечків;
4. утворює травні вакуолі;
5. захоплює їжу присосками.

8. Які функції невластиві для плавального міхура риб?

1. зміна питомої ваги риби;
2. газообміну;
3. гідростатичного апарату;
4. посилення кровообігу;
5. зміна об'єму.

9. Різностатевим організмом є:

- А. дощовий черв'як; Б. аскарида;
В. бичачий ціп'як; Г. біла планарія;
Д. печінковий сисун.

10. Назвіть найпростіших, до яких належить малярійний плазмодій?

1. саркодові; 2. джгутикові;
3. споровики; 4. інфузорії; 5. сисуни.

11. До якого типу належить клас ракоподібних?

1. молюски;
2. членистоногі;
3. круглі черви;
4. кільчасті черви;
5. плоскі черви.

12. До якого таксономічного ряду належить колорадський жук?

1. прямокрилих;
2. твердокрилих;
3. лускокрилих;
4. перетинчастокрилих;
5. двокрилих.

13. Без якого вітаміну в організмі виникає куряча сліпота?

1. B1;
2. D;
3. A;
4. B12;
5. E.

14. У якій оболонці ока є рецептори-палички і колбочки?

1. у рогівці;
2. у райдужній оболонці;
3. у білковій оболонці;
4. у судинній оболонці;
5. у сітківці.

15. Скільки пар спинномозкових нервів у людини?

1. 31;
2. 12;
3. 33;
4. 14;
5. 34.

16. Які з цих гормонів продукують наднирники?

1. кортикостероїди;
2. окситоцин;
3. глюкагон;
4. адреналін;
5. тироксин.

17. Функція тромбоцитів полягає в ... (знайдіть правильне продовження):

1. боротьбі з інфекцією;
2. транспорті кисню;
3. газообміні з навколишнім середовищем;
4. участі в процесі зсідання крові;
5. транспорті вуглекислого газу.

18. Скільки вигинів має хребет дорослої людини?

1. один;
2. два;
3. три;
4. чотири;
5. хребет дорослої людини не має вигинів.

Прівень

Завдання 1 (декілька правильних відповідей).

1. До складу ядра входять:

- А. білки;
- Б. рРНК;
- В. холестерол;
- Г. ділянки ДНК;
- Д. мієлін.

2. До ферментів належать:

- А. птіалін;
- Б. АТФ-аза;
- В. актин;
- Г. тироксин;
- Д. рибозим.

3. До бактеріальних захворювань належать:

- А. чума;
- Б. гепатит;
- В. дифтерія;
- Г. грип;
- Д. черевний тиф.

4. До фотосинтетичних пігментів належать:

- А. меланін;
- Б. хлорофіл;
- В. гемоціанін;
- Г. каротин;
- Д. ксантофіл.

5. Яка відповідь характеризує світлову стадію фотосинтезу:

- 1. поглинання вуглекислого газу;
- 2. перехід електронів в атомі магнію молекули хлорофілу на вищий енергетичний рівень;
- 3. відновлення молекули діоксиду вуглецю до глюкози;
- 5. збудження електронів хлорофілу, фотоліз води, утворення АТФ і відновлення НАДФ.

Завдання 2. (Наведіть відповідний термін)

- 1. синтез ДНК за матрицею РНК;
- 2. наука про принципи класифікації організмів;
- 3. явище відновлення організмом пошкоджених або втрачених частин.
- 4. наявність в одному організмі чоловічих та жіночих статевих органів

5. складний ферментативний процес, під час якого розчинний білок плазми фібриноген перетворюється на нерозчинний білок фібрин

III рівень

1. Який біологічний сенс має чергування поколінь у спорових рослин?
2. В молекулі ДНК тимідилові нуклеотиди складають 20% від загальної кількості. Визначити процентний вміст інших видів нуклеотидів

11 клас

I рівень (одна правильна відповідь)

1. Сидячим називають листок ... (знайдіть правильне продовження):

1. без прилистків;
2. з розвиненою піхвою;
3. не розчленований на черешок і пластинку;
4. лускоподібні;
5. що утворюються на кореневищі.

2. Транспірацією у рослин називають ... (знайдіть правильне продовження):

1. поглинання води;
2. випаровування води;
3. виділення вуглекислого газу;
4. поглинання кисню;
5. газообмін.

3. Гіфами називають ... (знайдіть правильне продовження):

1. тіло нитчастих водоростей;
2. багатоклітинні або одноклітинні нитчасті утвори грибів;
3. трубчасті утвори грибів, у яких розвиваються спори;
4. безбарвні клітини, якими водорості прикріплені до субстрату;
5. органи статевого розмноження грибів.

4. Які ознаки грибів наближають їх до рослин?

1. характер кінцевих продуктів метаболізму;
2. наявність хітину в зовнішніх покривах тіла;
3. спосіб розмноження;
4. спосіб живлення;
5. характер запасних поживних речовин.

5. Головні корені можуть утворити такі видозміни ... (знайдіть правильне продовження):

1. пневматофори;
2. корені-причіпки;
3. дошкоподібні корені;
4. ходульні корені;
5. коренеплоди.

6. Яка частина квітки не належить до складу тичинки?

1. пиляк;
2. тичинкова нитка;
3. в'язальце;
4. нектарник;
5. стовпчик.

7. Які з представників типу найпростіші є кровопаразитами?

1. лямблія;
2. лейшманія;
3. трихомонада;
4. амеба;
5. малярійний плазмодій.

8. У яких тварин є жалкі клітини?

1. споровиків;
2. кишковопорожнинних;
3. стьожкових червів;
4. круглих червів;
5. комах.

9. До якого класу тварин належать слимаки?

1. кокцидій;
2. джгутикових;
3. павукоподібних;
4. комах;
5. черевоногих.

10. В яких комах немає крил?

1. травневого хруща;
2. аполона;
3. тутового шовкопряда;
4. бабки;
5. блохи.

11. Наука, яка вивчає птахів, називається:

1. малакологія;
2. орнітологія
3. батрахологія;
4. протозоологія;
5. гідробіологія.

12. Здатність до ехолокації властива:

- А. Хижакам;
- Б. Рукокрилим;
- В. Ведмежим;
- Г. Котячим;
- Д. Сумчастим.

13. У стінках яких внутрішніх органів наявна не посмугована гладком'язова тканина?

1. у серці, печінці;
2. у нирках, підшлунковій залозі;
3. у шлунку, кишківнику, сечоводах, сечовому міхурі;
4. у селезінці, легенях;
5. у наднирниках.

14. Який з гормонів впливає на ріст організму?

1. окситоцин;
2. адреналін;
3. інсулін;
4. кортикостероїди;
5. соматотропін.

15. Яка тривалість серцевого циклу у людини?

1. 0,8 с;
2. 1,0 с;
3. 0,5 с;
4. 0,4 с;
5. 1,5 с.

16. Скільки пар черепномозкових нервів у людини?

1. 13;
- 2). 12;
3. 10;
4. 6;
5. 11.

17. Фагоцитарна теорія імунітету розроблена:

1. Л. Пастером;
2. І.Мечніковим;
3. М.Гамалією;
4. Д.Івановським;
5. І.Павловим.

18. Гігієна — це наука про ...(знайдіть правильне продовження):

1. будову організму;
2. функції організму;
3. будову і функції організму;
4. оптимальні умови функціонування та розвитку організму;
5. розвиток організму.

II рівень

Завдання 1. (декілька правильних відповідей).

1. Генотип людини з II групою крові:

- A. АВ; Б. ОО; В. АО; Г. ВО; Д. АА.

2. До пластидних пігментів належать:

- A. меланін; Б. хлорофіл; В. гемоціанін;
Г. каротин; Д. ксантофіл.

3. Пойкілотермними тваринами є:

- A. Рептилії; Б. Амфібії; В. Птахи;
Г. Ссавці; Д. Кісткові риби.

4. Різностатеvim організмом є:

- A. дощовий черв'як; Б. аскарида; В. гідра прісноводна;
Г. річковий рак; Д. печінковий сисун.

5. Які з організмів є гетеротрофами:

1. гриби;
2. синьо-зелені водорості;
3. бактерії сибірської виразки;
4. інфузорії;
5. хлорела.

Завдання 2. Наведіть відповідні терміни

1. область існування й функціонування теперішніх живих організмів і продуктів їх життєдіяльності, живих організмів минулих епох, яка починається від нижньої частини атмосфери, охоплює всю гідросферу й верхні шари літосфери

2. сукупність, що історично склалася, видів рослин які ростуть на будь-якій території, або на Землі в цілому.

3. явище запрограмованої загибелі клітини

4. стан рівноваги динамічного середовища, у якому відбуваються біологічні процеси

5. послідовна необоротна й закономірна зміна одного біоценозу (фітоценозу, мікробного угруповання, біогеоценозу й т.д.) іншим на певній ділянці середовища

III рівень

1. Перелічить чинники еволюції і дайте їм коротку характеристику.

2. Один з подружжя має блакитні (рецесив) очі і прямий (гетерозигота, домінант) ніс, другий зелено-карі очі і кирпатий ніс (рецесив). Записати генотипи і фенотипи для батьківських форм Р і нащадків першого покоління F1.

Контрольні завдання II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України з хімії

(для слухачів секцій: хімії, біології, валеології та медицини, екології)

Завдання з хімії

11 клас

I рівень

1. Укажіть кількість ізомерних сполук, що мають молекулярну формулу $C_5H_{11}OH$. Напишіть їхні структурні формули і назвіть сполуки.

2,5 бали

2. Органічна речовина містить вуглець (масова частка 84,21%) і водень (15,79%). Відносна густина його за повітрям складає 3,93. Визначте формулу речовини.

2,5 бали

3. Розгляньте процеси, що протікають біля електродів при електролізі розчинів солей: а) калій сульфату; б) аргентум хлориду.

2,5 бали

4. Складіть молекулярні рівняння реакцій, за допомогою яких можна здійснити перетворення за такою схемою:

фосфор → фосфор (V) оксид → барій ортофосфат → ортофосфатна кислота → барій дигідрофосфат

2,5 бали

II рівень

1. Напишіть рівняння реакцій, в результаті яких можна здійснити перетворення метану в фенол. Зазначте умови перебігу реакцій.

3 бали

2. 316 ст.119 У результаті спалювання речовини масою 6 г утворилися карбон (IV) оксид масою 8,8 г і вода масою 3,6 г. Густина сполуки за воднем дорівнює 15. Встановіть молекулярну формулу сполуки.

3 бали

3. Суміш карбонатів калію і натрію масою 7 г обробили сірчаною кислотою, взятою в надлишку. При цьому виділився газ об'ємом 1,344 л (нормальні умови). Визначте масові частки карбонатів в вихідній суміші.

4 бали

III рівень

1. У результаті окиснення альдегіду масою 5,8 г утворилася кислота, на нейтралізацію якої витрачено натрій гідроксид об'ємом 18,2 мл з масовою часткою лугу 20 % і густиною 1,1 г/см³. Укажіть, який альдегід був окиснений, за умови, що практичний вихід кислоти дорівнював 100 %.

5 бали

2. Суміш натрій і кальцій фосфатів, барій сульфату та кальцій карбонату масою 20 г обробили водою. Залишок, що не розчинився у воді, мав масу 18 г. Після обробки його надлишком хлоридної кислоти зібрали 2,24 л газу (н.у.). Маса осаду, що не прореагував з хлоридною кислотою, дорівнювала 3 г. Знайдіть вміст кальцій фосфату в вихідній суміші.

5 бали

ВІДДІЛЕННЯ ФІЛОЛОГІЇ ТА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА
Контрольні завдання II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу-
захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України
з української мови та літератури
(для слухачів секцій: української літератури та
фольклористики, літературної творчості, журналістики, світової
літератури, української мови, мистецтвознавства)

9 клас

II рівень

1. Хто був зачинателем нової української літератури?

- А. І. Котляревський;
- Б. Г. Сковорода;
- В. Т. Шевченко.

2. До якого жанру належить повість Г. Квітки-Основ'яненка "Маруся":

- А. сентиментально-психологічна повість;
- Б. реалістична повість;
- В. романтична повість.

3. Фольклор — слово іншомовного походження, що означає:

- А. з англійської — народні знання, народну мудрість;
- Б. з грецької — життя;
- В. з латинської — героїчне минуле народу;
- Г. зі старослов'янської — особливий спосіб велемовної оповіді про історію.

4. У «Слові о полку Ігоревім» до сил природи, зокрема вітру, звертається:

О вітре, вітрило! // Чому, господине, так сильно вієш ти?

Чому мечеш ти хановській стрілки

на своїх легеньких крильцях

на моєї лади воїв? /.../

Чому, господине, мої веселощі по ковилі розвіяв?

- А. Святослав Київський;
- Б. Ярославна, дружина князя Ігоря;
- В. Глібівна, дружина яр-тура Всеволода;
- Г. збірний жіночий образ.

5. Словами з п'єси «Наталка Полтавка»:

«Один собі живу на світі, як билинка на полі; сирота — без роду, без племені, без талану і без приюту. Що робить — і сам не знаю. Був у городі, шукав міста, но скрізь опізнився. Одважусь в пекло три дні! Піду на Тамань, пристану до чорноморців. Хоть із мене і непоказний козак буде, та єсть же і негідніші од мене. Люблю я козаків за їх обичай! Вони коли не п'ють, то людей б'ють, а все не гуляють. Заспіваю лиш пісню їх, що мене старий запорожець Сторчогляд навчив: Гомін, гомін, гомін по діброві, Туман поле покриває, мати сина виглядає...» **І. Котляревський розповідає про долю:**

- А. Миколи;
- Б. Петра;
- В. возного Тетерваковського;
- Г. виборного Макогоненка.

6. Запишіть речення, розставивши розділові знаки, зробіть його повний синтаксичний розбір.

Неспокій рух і боротьбу я бачив скрізь в дубовій вербовій корі в старих пенях у дуплах в болотній воді на поколупаних стінах (О.Довженко).

II рівень

1. З'ясуйте значення «Енеїди» І Котляревського для збереження відомостей про життя, культуру та звичаї українців. Розкажіть про фольклорні джерела поеми.
2. Визначте риси сентименталізму в творчості Г. Квітки-Основ'яненка.

III рівень

1. Напишіть короткий мінівір-есе (власне висловлювання) на тему «Чому ліричний герой поезії Тараса Шевченка звертається до своїх дум в поезії "Думи мої, думи мої"?»
2. Зробіть віршовий аналіз поезії Василя Симоненка „Ти знаєш, що ти людина?”

<i>Ти знаєш, що ти — людина.</i>	<i>Завтра на цій землі</i>	<i>Кохати спішити треба -</i>
<i>Ти знаєш про це чи ні?</i>	<i>Інші ходитимуть люди,</i>	<i>Гляди ж не проси!</i>
<i>Усмішка твоя — єдина,</i>	<i>Інші кохатимуть люди —</i>	<i>Бо ти на землі — людина,</i>
<i>Мука твоя — єдина,</i>	<i>Добрі, ласкаві й злі. Сьогодні усе</i>	<i>І хочеш того чи ні —</i>
<i>Очі твої — одні.</i>	<i>для тебе — Озера, гаї, степи.</i>	<i>Усмішка твоя — єдина,</i>
<i>Більше тебе не буде.</i>	<i>І жити спішити треба,</i>	<i>Мука твоя — єдина,</i>
		<i>Очі твої — одні.</i>

10-й клас

I рівень

1. Як визначав жанр своєї збірки "Зів'яле листя" І.Франко?

- А. лірична драма;
- Б. драма-феєрія;
- В. оптимістична трагедія.

2. Кого із сучасних письменників Кіровоградщини Ви знаєте?

3. Визначте головну проблему роману-епопеї «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»:

- А. неможливість реалізації творчих задумів героя за умов кріпацтва;
- Б. конфлікт між багатими і бідними як головний конфлікт ХІХ ст.;
- В. конфлікт «пропащої сили» з патріархальним середовищем пореформеного села;
- Г. конфлікт батьків і дітей (Мотря Вареничиха та Чіпка Варениченко)

4. Визначте головну тему драми-феєрії Лесі Українки «Лісова пісня»:

- а) перемога вільного високодуховного життя над обивательщиною, буденщиною;
- б) віковична драма нерозділеного кохання (Мавка – Лукаш – Килима);
- в) одвічна проблема реалізації творчої особистості;
- г) проблема конфлікту природного життя людини і цивілізаційних форм господарювання.

5. З'ясуйте, що спричинює протиставлення взаємин і почуттів Івана з Марічкою та з Палагною за повістю «Тіні забутих предків»:

- а) майнові статки родин Марічки та Палати, через що для Івана розумніше було поєднати свою долю з Палагною;
- б) чуттєва, душевна гармонія між Марічкою та Іваном і життя заради «газдування» з Палагною;
- в) вікова різниця між жінками, що змушує Івана обирати Палагну, старшу жінку;
- г) кохання Івана до Марічки та відсутність кохання до Палати.

II рівень

- 1. Правопис слів іншомовного походження.
- 2. Визначте жанрові особливості новели. У чому виявилось новаторство В.Стефаника.
- 3. Розкажіть про фольклорні джерела повісті М. Коцюбинського „Тіні забутих предків”

III рівень

1. Запишіть речення, розставивши розділові знаки, зробіть його повний синтаксичний розбір, побудуйте структурну схему.

І день іде і ніч іде і голову схопивши в руки дивуєшся чому не йде апостол правди і науки (Т. Шевченко).

2.Зробіть віршовий аналіз поезії Лесі Українки “Contra spem spero!”. Схарактеризуйте образ ліричної героїні

<i>Гетьте, думи, ви хмари осінні! То ж тепера весна золота! Чи то так у жалю, в голосінні Проминуть молодії літа?</i>	<i>Може, квіти зійдуть - і настане Ще й для мене весела весна. Я на гору круту крем'яную Буду камінь важкий підіймать І, несучи вагу ту страшную, Буду пісню веселу співать.</i>
<i>Ні, я хочу крізь сльози сміятись, Серед лиха співати пісні, Без надії таки сподіватись, Жити хочу! Геть, думи сумні!</i>	<i>В довгу, темную нічку невидну Не стулю ні на хвилюк очей - Все шукатиму зірку провідну, Ясну владарку темних ночей.</i>
<i>Я на вбогім сумнім перелозі Буду сіять барвисті квітки, Буду сіять квітки на морозі, Буду лить на них сльози гіркі</i>	<i>Так! я буду крізь сльози сміятись, Серед лиха співати пісні, Без надії таки сподіватись, Буду жити! Геть, думи сумні!</i>
<i>І від сліз тих гарячих розтане Та кора льодовая, міцна,</i>	

11-й клас

І рівень

1. Кому належать слова: "Сцена- мій кумир. Театр – священний храм для мене."?

- А. М.Кропивницькому;
- Б. М.Заньковецькій;
- В. І.Карпенку–Карому.

2. Як називається перша збірка поезій П.Тичини?

3. Комедію М. Куліша «Мина Мазайло» називають «філологічною», оскільки:

- А. головні герої — філологи за фахом;
- Б. конфлікт заснований на різному тлумаченні конкретної філологічної проблеми;
- В. сюжет твору насичений розмовами на філологічні теми, здебільшого мовні;
- Г. автор її — філолог.

4. В основу уривка з роману В. Підмогильного «Місто»

«Листопад. Осінь переходила в стадію старечої щуплості, дні її були вже обчислені, її сльози вже вичерпувались перед неминучим кінцем. Вона стала тиха й холодна, нахмурена й спокійна напередодні сніжного загину, і кам'яні звуки міста глухіш бриніли в цій передсмертній порожняві»

покладено художній засіб:

- А. персоніфікацію;
- Б. метафору;
- В. метонімію;
- Г. синекдоху.

5. Слова «Але більше за все на світі любив я музику. Коли б спитав мене хто-небудь, яку я музику любив у ранньому дитинстві, який інструмент, яких музик, я б сказав, що більш за все я любив слухати клепання коси...»

належать персонажу твору О. Довженка:

- а) Лавріну Запорожцю;
- б) батькові Сашка;
- в) Сашкові;
- г) Івану Орлюку.

II рівень

1. Охарактеризуйте передумови виникнення шістдесятицтва.
2. Визначте провідні мотиви лірики Ліни Костенко та назвіть відомі вам твори поетеси
3. Зв'язок числівників з іменниками.

III рівень

1. Проаналізуйте вірш Л. Костенко „Цей ліс живий”

*Цей ліс живий. У нього добрі
очі.*

*Шумлять вітри у нього в
голові.*

*Старезні пні, кошлаті
поторочі,
літопис тиші: пишуть у
траві.*

*Дубовий Нестор дивиться
крізь пальці
на білі вальси радісних баріз.
І сонний гриб в смарагдовій
куфайці
дощу напився і за день підріс.*

*Багряне сонце сутінню лісною
у провіт хмар показує кіно,
і десь на пні під сивою сосною
ведмеді забивають доміно.*

*Малі озерця блискають
незлісно,
колише хмара втомлені
громи.*

*Поїдемо поговорити з лісом,
а вже тоді я можу і з
людьми.*

2. Запишіть речення, розставивши розділові знаки, зробіть його повний синтаксичний розбір, побудуйте структурну схему.

Коли вона проснулась на столі вже горіла свічка в кімнаті нікого не було у чорні смолисті вікна дріботів дощ наче билися дзьобами в скло ластів'ята шукаючи де погрітись (О. Гончар).

**Контрольні завдання II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України
зі світової літератури
(для слухачів секції світової літератури)**

9 клас

I рівень (6 б)

1. Пріоритетними для письменників Класицизму були інтереси: (2б)

- А. людської особистості;
- Б. церкви;
- В. монархічної держави.

2. Скільки рядків містить сонет? (2б)

- А. 14;
- Б. 16;
- В. 9;
- Г. 12.

3. Романтизм як новий напрям у європейській літературі утверджується: (2б)

- А. на початку XVIII ст.;
- Б. на початку XX ст.;
- В. на початку XIX ст.;
- Г. на рубежі XVIII-XIX ст.

II рівень (10 б)

Дайте стислі відповіді на питання:

1. Поясніть, які ідеї Просвітництва знайшли відбиток у трагедії «Фауст» Гете. (5б)
2. Проаналізуйте художні прийоми бароко? Назвіть його представників (5б).

III рівень (14б)

1. Які проблеми ставить П. Кальдерон у своїй п'єсі "Життя-це сон"? (7б)

2. Напишіть есе на тему: (7б)

Актуальність казки-новели Т.А. Гофмана "Малюк Цахес на прізвисько Циннобер".

10 клас

I рівень (6 б.)

1. Яка риса характеру Жульєна Сореля є найвизначнішою?

- А. кмітливість;
- Б. хитрість;
- В. честолюбство.

2. ХІХ століття в літературі – це шлях від:

- А. класицизму до романтизму;
- Б. просвітництва до реалізму;
- В. романтизму до реалізму.

3. З появою "Пригод Олівера Твіста" за Ч. Діккенсом закріпилася репутація:

- А. письменника-гумориста;
- Б. майстра детективного жанру;
- В. захисника знедолених;
- Г. автора готичних романів.

II рівень (10 б.)

Дайте стислі відповіді на питання:

1. Що являє собою соціально-психологічний роман? Коли і де він виник?
2. Стисло схарактеризуйте реалістичний напрям. Визначте його головні особливості. Назвіть імена видатних письменників-реалістів.

III рівень (14 б.)

1. Окресліть проблематику роману "Злочин і кара" Ф. Достоевського
2. Напишіть есе на тему:

У чому полягає трагедія Анни Кареніної? (за романом роману Л. Толстого).

11 клас

I рівень (6 б.)

Дайте відповіді на тестові питання:

1. Яке із вищезгаданих поколінь поетів не належало до «Срібної доби» російської поезії:

- А. бальмонтівське;
- Б. фетівське;
- В. блоківське;
- Г. гумільовське;
- Д. покоління 90-х років.

2. Хто із драматургів є зачинателем європейської «нової драми»:

- А. А. Чехов;
- Б. М. Метерлінк;
- В. Г. Ібсен;
- Г. Б. Шоу.

3. В основу сюжету якого драматичного твору покладено давньогрецький міф?

- А. «Ляльковий дім»;
- Б. «Синій птах» ;
- В. «Чайка»;
- Г. «Пігмаліон».

II рівень (10 б.)

Дайте стисло відповідь на питання:

1. Дайте загальну характеристику "Срібної доби" російської поезії.
2. Розкрийте поняття "модернізм". Назвіть відомих вам представників модернізму в літературі.

III рівень (14 б.)

1. Як втілюються ідея вічності у вірші Г. Аполлінера "Міст Мірабо".
2. Напишіть есе на тему:
Генрік Ібсен лишає відкритим фінал драми «Ляльковий дім». Яку кінцівку Ви обрали б?

**Контрольні завдання II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України
з російської мови
(для слухачів секції російської мови)**

9 клас

I рівень

1. Вставьте пропущенные буквы.

Потребность в алюминии..., в сиянь... голубом, огромное болотищ..., любимчик барышен..., купола башен..., страшный верзил..., много вишен..., провинц...альный городишк..., сражение под Бородин...м, сказочных колдун..., тонкий голосоч...к, на высоких стульч...ках, перламутровая погув...чка, в ч...рном одеянь..., до...атый заборишк..., лесной об...ез...ик, подруга Зо...нька, на оstri... бритвы, в общественном сознани..., встречался с Чаплин...м, мечтать о счастье..., быть в забыть..., новое плать...це и пальт...цо, в гербари..., в Заполяр..., в Приураль..., на перепуть..., на взморь..., в ущель..., в счастье..., в санатори..., в раздумь..., в шинел..., в подземель..., в недоумени..., о гени..., о мировоззрени..., в летопис..., много встреч....

2. Проставьте ударение в следующих словах.

Агент, арест, алфавит, диагноз, портфель, каучук, шофер, баржа, коклюш, лыжня, щавель, община, петля, русло, творог, сажень, диалог, каталог, некролог, километр, сироты, таможня, эксперт, цемент, сантиметр, компас, рудник, буржуазия, индустрия, симметрия, договор, приговор, заговор, острота, заголовок, недоимка, нефтепровод.

3. Образуйте от глаголов возможные формы деепричастия. Выделите суффикс, с помощью которого они образованы; укажите вид каждого деепричастия.

Сократить, сокращать, шагать, шагнуть, кричать, крикнуть, откликаться, откликнуться, прочистить, прочищать, водить, вести, возить, везти, носить, нести, сесть, сидеть, предупреждать, предупредить, ошибаться, ошибиться, дать, давать, тонуть, утонуть, протереть, протирать, бить, лить, вить, есть, петь, мять, шить.

4. Определите значения данных фразеологизмов:

Камень преткновения, не от мира сего, земля обитованная, умывать руки, как зеницу ока.

Прівень

1. Запишите данные слова слитно или через дефис.

(Пол)месяца, (пол)года, (пол)листа, (пол)леса, (пол)острова, (пол)аршина, (пол)Европы, (пол)Азии, (пол)второго, в(пол)третьего, (пол)столовой ложки.

2. Запишите существительные в форме родительного падежа множественного числа.

Басня, вишня, бегунья, семья, мгновенье, ожерелье, деревня, бактерия, Евгения, платье, подземелье, разиня, мелодия путешествие, радость, статья, условие, поздравление, подпись, встреча, яблоня, ружье, спальня, гривна, экскурсия.

3. Исправьте ошибки в предложениях.

Уехав из Вятки, меня долго мучило воспоминание об Р. Дожидаясь выхода императрицы и императора, завязался интересный разговор. Увидев её мельком, она ему показалась ещё лучше. Бродя по улицам, мне, наконец, пришёл в голову один приятель. Осмотревшись в Москве, взгляд Голицына остановился на Дмитрие Павловиче.

III рівень

1. Установите, одинаковое ли количество звуков в данных парах слов.

Лёд – льет, Варька – варка, сбить – сбит, балл – бал, Толька – только, банка – банька, сжала – жала, сесть – съесть.

2. Расставьте знаки препинания в предложениях.

1) По карте можно путешествовать так же как по земле но потом когда попадёшь на эту настоящую землю сразу же сказывается знание карты так как уже не бродишь вслепую не тратишь время на пустяки.

2) Ваню поставили перед столом и он тотчас увидел на столе свой компас и свой букварь развёрнутый как раз на том месте где на том месте где он пытался нарисовать план местности с речкой мостом и рощей той самой рощей где он теперь находился.

3) Ей попробовали рассказать что говорил доктор но оказалось что хотя доктор и говорил очень складно и долго никак нельзя было точно передать того что он сказал.

10 клас

I рівень

1. Вставьте пропущенные буквы, раскройте скобки.

Предпол...жение, подр...внять бороду, без...мянный, контр...гра, под...тодить, вз...мать, пр...небр...гать, пр...бытие, пр...вокзальный, масл...ные краски, масл...нице, замасл...ный палец, ветре...ый юноша, безветре...ая погода, масл...ные глазки, масл...ная лужа, ветр...ной двигатель, замеш...ный в историю человек, бор...щийся, вид...мый, колыш...щийся, точь(в)точь, (не)отвечая, (не)втерпеж..., (не)дорогой костюм, (не)дорогой, а дешевый, ад...ютант, п...едестал, настезж..., растеряеш...ся, фал...ш..., январ...ский, вскол...з..., восем...надцать, тысяч...летие, (пол)листа, (пол)Украины, (пол)десертной ложечки, (пол)часа, (в)течени... недели, (в)последстви..., (в)течени... горных рек, бок(о)бок, (по)одиночке, (по)одному, (по)ровну, (в)пятых, (в)даль моря, взлететь (в)высь, (не)правда, а ложь, мне (не)здоровит...ся.

2. Проставьте ударение в следующих словах.

Обеспечение, квартал, упрочение, баловство, хаос, искра, приданое, присказка, чистильщик, откупорить, усугубить, баловать, ржаветь, аристократия, анапест, уникум, алкоголь, боязнь, высоко, добыча, договор, захламленный, мастерски, медикаменты, надолго, намерение, облегчить, одновременно, щавель, ворота, кухонный, кулинария.

3. Определите род приведенных существительных; подберите к ним прилагательные. Составьте словосочетания.

Жюри, какао, кофе, лебедь, леди, Миссисипи, насыпь, невежда, неженка, рояль, Сочи, судья, такси, Токио, фламинго, чудовище, шалунишка.

4. При помощи синонимичных слов определите значения данных фразеологических оборотов.

Стереть в порошок, через пень колоду, в час по чайной ложке, точить зубы, кануть в Лету, спустя рукава, после дождичка в четверг, собаку съел.

II рівень

1. Определите род данных слов; составьте с ними предложения.

Плащ-палатка, роман-газета, школа-интернат, платье-костюм, ракета-носитель, лекция-концерт, пресс-конференция, художник-декоратор.

2. Перестройте сложные предложения в простые с сохранением прежнего содержания, применяя при этом различные приемы трансформации.

Не пугайтесь, если я приду очень рано. Где же те птицы, которые так весело пели весной? Я проснулся, как только взошло солнце. Мы уедем еще до того, как стемнеет. Мне не нравится, как вы себя ведете. Поскольку я уже знал о случившемся, я не задавал никаких вопросов. Нам казалось, что подруги были одногодками, ровесницами. Я не хочу, чтобы меня обманули. Единственное, чего я желал, – это лечь в постель.

3. Ошибки в выборе слова объясняются незнанием его лексического значения. Исправьте ошибки в данных примерах.

Троекуров назначил Шабашкина владельцем Кистеневки. У Тараса Бульбы уже кончились патроны. Зарплата у Хлестакова была маленькая. Это произведение Лермонтова было высоко оценено не только современниками поэта, но и его предшественниками.

III рівень

1. Установите, в чем заключается разница между конечными морфемами в словах:

Прохожий, синий, охотничий, лисий.

2. Дополните приведенные главные части сложноподчиненных предложений придаточными. Составьте, где это возможно, с одной и той же главной частью несколько сложноподчиненных предложений с разными придаточными частями.

1. В августе установилась жара...
2. Звезды начинают сиять...
3. Такой тишины не было даже в лесу...
4. Сегодня море такое спокойное...
5. Надо всегда поступать так...

11 клас

І рівень

1. Произведя словообразовательный анализ, определите, в каких словах суффикс выделяется, а в каких – не выделяется.

Столица, водица, курица, опасный, светило, трусость, пакость, кубарем, сахароза, глюкоза, трутень, дурень, терпкий, плавкий, коварство, беженец, боязнь.

2. Проставьте ударение в следующих словоформах.

Баловать – балую – балованный, ветер – ветренный, длинный – длинен – длинна – длинно – длинны, ждать – ждал – ждала – ждало – ждали, звонить – звонишь – звонит, ломоть – ломти – ломтей, начать – начал – начала – начали, понять – понял – поняла – поняли, разрыхленный – разрыхлен – разрыхлена – разрыхлено, ходатайство – ходатайствовать, целый – цел – цела – цело, ясли – яслей.

3. Вставьте пропущенные буквы.

Принц...п, крыжовн...к, ц...фры, снеж...к, конференц...я, холщ...вый, образц...м, свеж..., ож...г (сущ.), подж...г (глагол), иниц...атива, конструкц...я, ш...рох, ц...рк, горяч..., военные марш..., ш...колад, ч...рный, брош...ра, ж...рдочка, печ...нка, реш...тчатый, ш...в, беч...вка, ш...лк, щ...тка, прич...ска, уч...ба, ож...г (глагол), луж...й, ш...рох, ш...пот, щ...лочь, врач...м, медвеж...нок, плюш...вый, рыж...ватый, друж...ч...к, пятач...к, рубаш...нка, луч...м, плеч...м, плащ...м, теч...т, реч...нька, нож...вка, вооруж...нный, врач...м, свеч...й, лиш...н прав, огорч...нно, кипяч...ный, моч...ный, ещ... .

4. Подберите к данным словам паронимы (слова, имеющие сходное звучание, но разное значение и написание). Составьте с паронимами предложения.

Компания, континент, останки, поступок.

II рівень

1. Подберите все возможные определения к приведенным существительным.

Комедия, театр, номер, представление, репертуар, актер, артист, рояль, впечатление.

2. Измените структуру сложноподчиненных предложений, вставив перед подчинительным союзом, начиная со второго, союз *и*. Какие стилистические особенности получают при этом предложения?

1) Находясь в госпитале, он вспомнил, как враги напали на них внезапно, как они оказались в окружении, как отряду все же удалось пробраться к своим.

2) Я увидел, как звезды стали туманиться, как небо стало обволакиваться чернотой, как пронеслась по земле прохлада.

3. Исправить грамматические ошибки в предложениях.

Герои-шоферы возили по Ладоге хлеб и доставляли солдат на фронты. В сочинении хорошо написано про окрестность школы. Им приказали немедленно сдать все оружия. Прежде чем отправиться в поход, необходимо запастись продовольствиями. У меня кончилось чернило, и я не могу больше писать. Окна мы выкрасили белилом.

4. Объедините простые предложения в сложноподчиненные. Каким придаточным следует отдать предпочтение в научном стиле?

1) Хвост у дятла клиновидный, с крепкими стержнями рулевых перьев. Дятел при лазанье по стволам может опираться на него.

2) Глотка и пищевод акулы очень широки. Она способна проглотить огромные куски.

III рівень

1. Образуйте словосочетания из числительных, данных в скобках, и существительных.

1) (Два, две, оба, обе, двое) девушка, юноша, сирота, дом, квартира, здание, сутки, ворота, детали.

2) (Три, трое, семеро) женщина, мужчина, люди, ребенок, сани, воз, щипцы.

3) Смотреть (оба, обе) глазами; держать (оба, обе) руками; приложить к (оба, обе) ушам, взять из (оба, обе) рук.

2. В данных предложениях подчеркните сказуемые.

Он ростом был двенадцати вершков. Я готов был подумать, что это спрашивает меня кто-то другой. От ее речи Ярославцев почувствовал себя как бы только что возвратившимся откуда-то и очень утомленным. Он умел быть верным самому себе. Его лицо было теперь в уровень с лицом Гаврилы. А ты можешь научиться сделать людей счастливыми? Мы понимаем, что он должен быть хорошим человеком. Ты должен быть нашим первым драматургом. Он хотел научиться летать. Студент решил начать заниматься. Он хотел казаться умным и интересным. Ты хочешь быть любимым? Я не хочу судьей быть. Больше всего он боялся показаться смешным. С тех пор я на всю жизнь боюсь стать злым. Все это надо было зарисовать и перенести на сотни полотен. Человек на любом месте должен оставаться человеком.

**Контрольні завдання II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу-
захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України
з німецької мови
(для слухачів секції німецької мови)**

10 клас

Niveau I

Hörverstehen (10 Punkte) / Аудіювання (10 балів)

1. Sie hören fünf Informationen aus dem Radio. Zu jedem Text gibt es eine Aufgabe. Kreuzen Sie an: a, b oder c. Sie hören jeden Text einmal (5 Punkte).

Beispiel: 0. Wo gibt es am Flughafen ein Problem?

- ✓ a) Bei der Zufahrt
- b) In der Schalterhalle
- c) Bei der Polizei

6. Wie kann man heute Oslo erreichen?

- a) Mit der Fähre
- b) Mit dem Flugzeug
- c) Gar nicht

7. Das Wetter von morgen:

- a) Es gibt Wolken
- b) Es gibt Regen
- c) Es scheint die Sonne

8. Der Radiosprecher spricht über ...

- a) ein Buch
- b) ein Fernsehprogramm
- c) einen Film

9. Wann beginnt heute das Konzert?

- a) Um 20.00 Uhr
- b) Um 23.00 Uhr.
- c) Um 21.30 Uhr

10. Wo kann man noch parken?

- a) Beim Busbahnhof
- b) Beim Stadion
- c) Im Parkhaus

2. Sie hören ein Gespräch. Zu diesem Gespräch gibt es fünf Aufgaben. Ordnen Sie zu und notieren Sie den Buchstaben. Sie hören den Text zweimal (5 Punkte).

Was macht Frau Günther wann?						
	0	11	12	13	14	15
Tag	Montag	Dienstag	Mittwoch	Donnerstag	Freitag	Samstag
Lösung	b					

a) Ausstellung besuchen	f) Fahrrad reparieren
✓ b) Gartenarbeit	g) Theaterführung
c) Fahrrad kaufen	h) Konzert besuchen
d) Geburtstagsfest	i) Italienisch essen gehen
e) Ausflug ans Meer	

Niveau II

Leseverstehen (10 Punkte) / Читання (10 балів)

3. Lesen Sie den Text und die Aufgaben 1–5. Sind die Aussagen *Richtig* oder *Falsch*? Kreuzen Sie an (5 Punkte).

0	Das Yoga des Lachens kommt aus Indien.	Richtig ✓	Falsch
1	Lachvereine findet man heute überall.	Richtig	Falsch
2	1950 haben die Leute weniger gelacht.	Richtig	Falsch
3	Früher wusste man nicht, dass Lachen gesund ist.	Richtig	Falsch
4	Schon ein kurzes Lachen macht gesund.	Richtig	Falsch
5	Lachende Menschen finden schneller Freunde.	Richtig	Falsch

Lachen im Verein

1995 hat der indische Arzt Madan Kataria eine neue Yoga-Form bekannt gemacht: das Yoga des Lachens. In Bombay eröffnete er den ersten Lach-Verein.

Jetzt gibt es Lach-Vereine auf der ganzen Welt. Allein in Deutschland findet man 70 Vereine, wo man sich zum Lachen trifft. Leider ist die Situation heute anders als früher. Der Lach-Forscher Michael Titze sagt, dass die Menschen 1950 täglich noch circa 18 Minuten gelacht haben – heute sind es nur noch circa 6 Minuten. Titze erklärt das mit den heutigen Problemen auf dem Arbeitsmarkt.

Die Menschen wussten schon immer, dass Lachen gut tut. Aber jetzt sehen das auch immer mehr Ärzte und Psychologen so. Lachen hilft bei vielen Krankheiten, zum Beispiel bei Problemen mit dem Herzen, bei Grippe und Erkältungen.

Aber ein einfaches Ha-ha ist nicht genug. Erst intensives, langes, wiederholtes Lachen macht wirklich gesund. Außerdem: Wer lacht, ist glücklich

und ein glücklicher Mensch findet leichter Kontakt zu anderen Menschen, hat mehr Freunde und Bekannte.

Schon das Baby lacht – aber oft verstehen wir das Lachen von Babys falsch und denken, es lacht über unsere Spiele mit ihm. Wirklich ist das Lachen von Babys nur ein technischer Trick der Natur, wenn das Baby uns nämlich zeigen will, dass es unseren Kontakt sucht.

4. Lesen sie die Anzeigen A – H und die Aufgaben 6–10. Welche Anzeige passt zu welcher Situation? Für ein Aufgabe gibt es keine Lösung. Schreiben Sie hier den Buchstaben X (5 Punkte).

Situation	0	6	7	8	9	10
Anzeige	H					

0. Es ist Sonntag, der 11. Januar. Es ist kalt und Ihre Heizung geht plötzlich nicht mehr.

6. Sie möchten, dass sich in Ihren Ferien jemand um Ihr Haus kümmert.

7. Sie suchen einen Raum, wo Sie ruhig und ungestört Ihr Hobby – alte Radios reparieren – ausüben können.

8. Das Badezimmer in Ihrem Haus gefällt Ihnen nicht mehr. Sie möchten es renovieren lassen.

9. Sie suchen für sich und Ihren Hund eine Wohnung in der Stadtmitte.

10. Ihnen gehört ein Haus aus dem Jahr 1885, das zu groß ist und mit dem Garten Ihnen zu viel Arbeit macht. Sie möchten es verkaufen.

A Tür zu – Schlüssel steckt drinnen? Schlüssel vergessen oder verloren? Wir helfen schnell – auch abends und nachts, auch an Sonntagen und Feiertagen. Schlüsselnotdienst Wagner Tel. 040/34 33 54	B Altes Bad wieder neu. Wir haben gute Ideen und für jedes Bad eine Lösung. Wir arbeiten schnell, preiswert, sauber. Beratung bei Ihnen zu Haus. Tel. 089/213 67 80
C Große Garage an der Deichstraße zu vermieten. Platz auch für Fahrräder, Motorrad. Auch als Hobbywerkstatt zu benutzen. 100 Euro/Monat Tel. 0421/675 60 87	D Schöne 3-Zimmer-Wohnung zu vermieten Gäste-WC, großer Balkon, Garage, Gartenbenutzung, keine Haustiere. Ab 1. September frei, 650,– Euro + Nebenkosten. Chiffre A78B345

E Junges Ehepaar Mit zwei Katzen sucht 3-Zimmer-Wohnung in der Stadtmitte. Möglichst mit Garten. Bis 750,- Euro inklusive	F Kleine Werkstatt Für alle kleinen Arbeiten im Haus. Wir reparieren, machen sauber, kümmern uns um Ihren Garten. Wir passen auch auf Ihr Haus auf, wenn Sie im Urlaub sind. Nähere Informationen unter Tel. 0780/71 11 73
G Architekt sucht altes Haus mit großem Garten zu kaufen, ca. 300 qm Wohnen, ca. 1000 – 1500 qm Garten. Renovieren kein Problem, wenn das Angebot günstig ist. Tel. 089/320 78 19	H Heizung Kaputt? Kein Problem! Wir reparieren Ihre Heizung – auch am Wochenende. Beratung und Planung bei dem Kauf einer neuen Heizungsanlage – egal ob Gas, Öl Oder Elektro. Der Wärmespezialist – 0421/21 13 91

Niveau III

Schreiben (10 Punkte) / Письмо (10 балів)

I. Lexikalisch-grammatischer Test (5 Punkte)

1. Passiv oder Aktiv? Welche Zeitform? Wählen Sie aus.

1.	Heute wird Geburtstag gefeiert.	AKTIV Präsens Futur Präteritum Perfekt	PASSIV Präsens Futur Präteritum Perfekt
2.	Ich werde zum Konzert kommen.	AKTIV Präsens Futur Präteritum Perfekt	PASSIV Präsens Futur Präteritum Perfekt
3.	Er hat einen Brief geschrieben.	AKTIV Präsens Futur Präteritum Perfekt	PASSIV Präsens Futur Präteritum Perfekt
4.	Es wurde kalt.	AKTIV Präsens	PASSIV Präsens

		Futur Präteritum Perfekt	Futur Präteritum Perfekt
5.	Alle sind zur Feier eingeladen worden.	AKTIV Präsens Futur Präteritum Perfekt	PASSIV Präsens Futur Präteritum Perfekt

2. Regines Pläne. Mit oder ohne zu? Ergänzen Sie zu, wo es nötig ist.

6. Regine möchte Sängerin ... werden.
a) zu b) –
7. Sie hat die Absicht, später Musik ... studieren.
a) zu b) –
8. Regine hat keine Lust, ein Instrument ... lernen.
a) zu b) –
9. Sie möchte lieber singen ... lernen.
a) zu b) –
10. Aber im Moment hat sie keine Zeit, Gesangstunden ... nehmen.
a) zu b) –

3. Präpositionen. Ergänzen Sie die fehlenden Präpositionen.

11. Morgen, am Freitag, ... den Stunden habe ich endlich Zeit!
a) in b) nach c) für
12. Ich kann also ... Nachmittag meine Freundin Birgit besuchen.
a) um b) im c) am
13. Wir trinken zusammen Kaffee, dann wollen wir ... das neue Theater gehen.
a) in b) im c) an
14. Die Vorstellung beginnt ... 19 Uhr.
a) um b) im c) am
15. Meine Freundin kenne ich seit dem letzten Mai, das heißt, wir haben uns fast ... einem Jahr kennen gelernt.
a) in b) vor c) mit

4. Adjektive. Wählen Sie die korrekte Form aus.

16. Tamara möchte ... Tee trinken.
a) schwarze b) schwarzes c) schwarzer d) schwarzen
17. Bei einem Unfall ist ... Hilfe wichtig.
a) schnelle b) schnelles c) schneller d) schnellen
18. Martin trinkt gerne ... Bier.
a) kühle b) kühlen c) kühles d) kühler
19. Gegen Erkältung helfen oft ... Bäder.
a) heißer b) heißem c) heißen d) heiße
20. Eva möchte Erdbeeren mit ... Sahne.
a) süßer b) süße c) süßes d) süßen

II. Schriftlicher Ausdruck (5 Punkte)

Was braucht der Mensch?

Was ist wichtig im Leben? Was braucht der Mensch? Einen Sportwagen oder einfach ein Zimmer, eine Arbeit, eine Familie? Was brauchen Sie in Ihrem Leben?

Schreiben Sie zirka 20 Sätze.

11 КЛАС

Niveau I

Hörverstehen (10 Punkte)/ Аудіювання (10 балів)

1. a) Lesen die Aufgaben 4, 5 und 6.

4. Tauschen kann man
 - a) ganz viele Sachen.
 - b) nur Sachen, die man doppelt hat.
 - c) nur Briefmarken.
5. Der Tauschring funktioniert so:
 - a) Man muss bezahlen.
 - b) Man hilft jemandem und bekommt dann selbst Hilfe.
 - c) Man muss im Büro anrufen.
6. Mehr Informationen über den Tauschring gibt es
 - a) beim deutschen Tauschringclub.
 - b) bei Radio „junges Berlin“.
 - c) beim Tauschring im Jugendhaus.

b) Jetzt hören Sie die zweite Mitteilung.

c) Sie hören jetzt diese Mitteilung noch einmal. Markieren Sie dann die Lösung zu Aufgabe 4, 5 und 6.

d) Lesen die Aufgaben 7, 8 und 9.

7. Auf Deutsch kann man sich schreiben:
 - a) Mit Deutschen.
 - b) Mit Jugendlichen auf der ganzen Welt.
 - c) Mit Österreichern, Schweizern und Deutschen.
8. Das ist gut an internationalen Brieffreundschaften:
 - a) Man bekommt bessere Noten in der Schule.
 - b) Man kann in viele Länder reisen.
 - c) Man wird besser in der Fremdsprache.
9. Wie findet man eine Brieffreundin oder einen Brieffreund?
 - a) Es gibt viele Möglichkeiten.
 - b) Über den Schuldirektor.
 - c) Über ein privates Büro.

e) Jetzt hören Sie die dritte Mitteilung.

f) Sie hören jetzt diese Mitteilung noch einmal. Markieren Sie dann die Lösung zu Aufgabe 7, 8 und 9 (5 Punkte).

2. a) Sie hören ein Gespräch zwischen zwei Jugendlichen. Zu dem Gespräch gibt es Aufgaben. Kreuzen Sie an: richtig oder falsch. Das Gespräch hören Sie zweimal.

b) Sie hören das Gespräch in zwei Teilen. Lesen Sie die Sätze 10 bis 14.

0	Anjas Bruder ist noch ein Baby.	Richtig ✓	Falsch
10	Margit war noch nie in Köln.	Richtig	Falsch
11	In Köln ist es manchmal langweilig.	Richtig	Falsch
12	Auch Margit mag asiatisches Essen.	Richtig	Falsch
13	Im Kölner Dom fühlt man sich ganz klein.	Richtig	Falsch
14	Susanne und ihre Kusine waren allein in der Disko.	Richtig	Falsch

c) Jetzt hören Sie den ersten Teil des Gesprächs.

d) Sie hören den ersten Teil des Gesprächs noch einmal. Markieren Sie dann für die Sätze 10 bis 14 richtig oder falsch.

e) Lesen Sie die Sätze 15 bis 20.

15	Susanne und ihre Kusine sind am Samstag früh nach Hause gegangen.	Richtig	Falsch
16	Margit war am Samstagabend auch in der Disko.	Richtig	Falsch
17	Margit hat es in der Disko nicht gefallen.	Richtig	Falsch
18	Susanne ist am Sonntag früh aufgestanden.	Richtig	Falsch
19	Susanne mag moderne Kunst.	Richtig	Falsch
20	Susanne möchte mit Margit zusammen nach Köln fahren.	Richtig	Falsch

f) Jetzt hören Sie den zweiten Teil des Gesprächs.

g) Sie hören den zweiten Teil des Gesprächs noch einmal. Markieren Sie dann für die Sätze 15 bis 20 richtig oder falsch (5 Punkte).

Niveau II

Leseverstehen (10 Punkte)/ Читання (10 балів)

3. Lesen Sie vier Texte. In welchen Texten (A–D) gibt es Aussagen zu den Themen-schwerpunkten 1–5?

Zu einem Thema können 1, 2, 3 Texte passen, aber zusammen nicht mehr als 10 Antworten.

Thema 1: Aufgaben während des Praktikums

Thema 2: Urteil über die Bezahlung

Thema 3: Zusammenarbeit mit den Kolleginnen und Kollegen

Thema 4: Nutzen des Praktikums

Thema 5: Empfehlungen an Leute, die an einem Praktikum interessiert sind

Beispiel: Thema 0: Dauer der mittäglichen Entspannungspause

Thema	Text A	Text B	Text C	Text D
Thema 0	√		√	

Text A

Silke R., 22 Jahre, Auszubildende in einer Tischlerei

Während meiner Schulzeit gab es jedes Jahr einen sogenannten „Girls’ Day“, einen Tag, an dem wir Mädchen in einen Betrieb gingen, um vor Ort verschiedene Berufe kennen zulernen. Einmal war ich da in einer Tischlerei und ich fand das, was man dort machte, ausgesprochen spannend. Nach dem Abitur sollte ich dann studieren, aber ich wollte nicht so viel Theorie, sondern lieber was Praktisches machen. Genauer: Ich wollte eine Tischlerlehre absolvieren. Nach einigem Hin und Her einigte ich mich mit meinen Eltern auf ein Praktikum in der Tischlerei eines Bekannten meiner Eltern. Ich sollte ausprobieren, ob dieser Beruf für mich der richtige ist, ob er mir auf Dauer gefallen könnte. Weil der Tischler von den Bedenken meiner Eltern wusste, hat er mich nicht geschont. Ich musste bei allen Arbeiten anpacken, auch bei schweren und schmutzigen. Einmal musste ich sogar bei der Reparatur von Dachfenstern helfen – oben auf einem fünfstöckigen Haus. Das war echt hart, aber nur so brachte das Praktikum mir was. Ich habe die Vor- und Nachteile des Tischlerberufs erfahren, und als ich nach dem Praktikum an meinem alten Wunsch festhielt, eine richtige Lehre zu beginnen, stand mein Entschluss auf festen Füßen. Das haben meine Eltern auch gesehen und meine Entscheidung voll und ganz akzeptiert.

Text B

Harry J., 17 Jahre, Realschüler

Ich habe den Fehler gemacht, vor Beginn des Praktikums nicht mit dem Chef Klartext zu reden, also mich darüber zu informieren und genau abzusprechen, was man so während des Praktikums tun muss oder darf. Das sollte man unbedingt tun, sonst steht man blöd da. Jetzt bin ich schlauer, beim nächsten Praktikum werde ich der Firma auf den Zahn fühlen. Ich habe nämlich in den Sommerferien ein 6-wöchiges Praktikum bei einem Friseur gemacht. Als ich die Zusage hatte, habe ich mich unbändig gefreut, aber als es dann soweit war, ist mein Ärger von Tag zu Tag größer geworden. Ich war in dem Laden im Grunde nur eine Putzfrau, vielmehr ein Putzmann – Haare wegfegen, Waschbecken putzen, Regal abstauben. Die sechs Wochen waren für die Katz. Ich habe nichts gelernt, habe keine Ahnung, ob Friseur der richtige Beruf für mich sein könnte. Ich habe die Zeit dort zwar durchgehalten, aber im Nachhinein ärgere ich mich, dass ich dem Chef nicht doch den ganzen Kram vor die Füße geworfen habe. Ich darf gar nicht an den miesen Verdienst denken, man hat mich richtiggehend ausgebeutet. Wenn ich während der Ferien einen Hilfsjob im Supermarkt angenommen hätte, hätte ich bestimmt das Doppelte oder Dreifache verdient.

Text C

Manuela K., 39 Jahre, Bürokauffrau

Früher war ich Lebensmittelverkäuferin, aber das lange Stehen hat mein Rücken irgendwann nicht mehr mitgemacht. Ich war immer öfter krank. Schließlich habe ich dann von der Agentur für Arbeit eine Umschulung zur Bürokauffrau finanziert bekommen. Während der Umschulung mussten wir alle ein 4-monatiges Praktikum machen. Das war Teil des Lehrplans, gehörte zur Ausbildung dazu. Meine Schule hatte sehr gute Kontakte zu verschiedenen Firmen und hatte mit jedem Betrieb verbindlich festgelegt, was wir alles kennenlernen sollten, in welchen Abteilungen wir wie lange und mit welchen Aufgaben eingesetzt werden. Deshalb habe ich in der Praktikantenzeit viel gelernt und – was das Wichtigste ist – herausgefunden, welche Arbeit mir liegt und Spaß macht.

Ich brauche Kontakt zu Menschen. Nach der Umschulung bekam ich einen Job in einem Call-Center und bin vor kurzem zur Teamleiterin aufgestiegen. Gute Teams hatte ich übrigens auch im Praktikum. Weil die Angestellten schon viel Erfahrung mit Praktikanten hatten, waren sie sehr offen und hilfsbereit und haben mich überhaupt nicht als lästig oder störend empfunden. Ich hatte von einigen Bekannten gehört, dass in manchen Firmen die festen Mitarbeiter negativ auf Praktikanten reagieren würden. Angeblich würde wir die Arbeitsabläufe stören. Also hatte ich am Anfang etwas Angst, aber die war unbegründet.

Text D

Armin H., 29 Jahre, Betriebswirt

Im Moment bin ich sehr zufrieden, denn ich habe einen Prozess vor dem Arbeitsgericht gewonnen. Und das Urteil ist nicht nur für mich wichtig, so glaube ich jedenfalls, sondern auch für viele andere, die als Praktikanten eingestellt werden. Worum es bei dem Gerichtsverfahren ging? Nachdem ich mein Diplom in der Tasche hatte, habe ich ein Praktikum bei einer renommierten Firma aufgenommen, und weil man mir bald nach Arbeitsbeginn Hoffnungen auf die Übernahme in ein festes Arbeitsverhältnis gemacht hatte, habe ich mich richtig in die Arbeit reingehängt. Ich wurde für ein anspruchsvolles Projekt eingesetzt, nämlich die Ausarbeitung eines neuen Konzepts für die Kundenbetreuung. Ich arbeitete vollkommen selbstständig, es gab keinen Unterschied zu der Arbeit der Festangestellten. Das war kein Praktikum, sondern ein richtiger Job. Nur die Vergütung war die eines Praktikanten und entsprach überhaupt nicht meiner Leistung. Ich habe in der Personalabteilung vorgesprochen und eine bessere Dotierung verlangt, jedoch ohne Erfolg. Und von einer Übernahme war dann auch nicht mehr die Rede. Nach dem sogenannten Praktikum habe ich mich mit einem Rechtsanwalt beraten und wir beschlossen, gegen die Firma gerichtlich vorzugehen und das mir zustehende Gehalt einzuklagen. Vor ungefähr einem Monat hat das Gericht für mich entschieden und das Geld ist auch schon auf meinem Konto.

Thema	Text A	Text B	Text C	Text D
Thema 1				
Thema 2				
Thema 3				
Thema 4				
Thema 5				

Niveau III

Schreiben (10 Punkte) / Письмо (10 балів)

I. Lexikalisch-grammatischer Test (5 Punkte)

1. Welche Sätze sind richtig? Stellen Sie + oder – .

1. Marie hat mit seinen Eltern in Kyjiw gefahren.	
2. Nachdem wir die Übung geschrieben hatten, hörten wir einen Text.	
3. Das ist ein Haus, in das ich habe lange gewohnen.	
4. Das ist interessant, die fremden Länder kennen zu lernen.	
5. Das sind Freunde, mit denen ich vor zwei Jahren im Urlaub war.	
6. Er hatte gestern Kopfschmerzen, darum kam er heute zum Unterricht nicht.	
7. Man wartet Sie, deshalb Sie müssen sich beeilen.	
8. Viel Kaffee werde im Österreich trinken.	
9. Der Ausländer ist nach Wien gekommen, um die Sehenswürdigkeiten dieser schönen Stadt zu bewundern.	
10. Heute Abend habe ich die Absicht, ins Theater zu gehen.	
11. Der ganze Tag gingen sie durch den Stadt, damit seine alte Gebäude sehen.	
12. Hier siehst du einen Bekannten, mit dessen Schwester bin ich studiert.	
13. Dieses interessante Buch wird sie mit ihren Studenten besprechen.	
14. Ich würde gern wissen, ob das Taxi rechtzeitig kommt.	
15. Die unbekannte Mädchen, das ich vor einem Jahr kennen lernte, hat meine Frau geworden.	
16. Nachdem er war zu Hause gekommen, rufte er ihren Freund an.	
17. Er geht in dieses große Warenhaus, um sich ein paar Schuhe zu kaufen.	
18. Als du mich abholtest, war es schon 10 Uhr.	
19. Bevor wir unseres Haus verlassen, wir müssen alle Fenstern zu schließen und Licht ausmachen.	
20. Ich bringe dich morgen mein Buch, über dem ich habe schon erzählt.	

II. Schriftlicher Ausdruck (5 Punkte)

Die schönsten Momente im Leben

Jeder Mensch hat schöne Momente in seinem Leben, sie bleiben für immer in Erinnerung. Auch nach vielen Jahren erzählt man gern davon. Von welchen schönen Momenten möchten Sie erzählen?

Schreiben Sie zirka 25 Sätze.

2. ВІДПОВІДІ НА ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

10 клас

Рівень 1. Аудіювання (10 балів, 1 бал за 1 правильну відповідь)

Завдання 1.

- 6. b
- 7. b
- 8. a
- 9. c
- 10. c

Завдання 2.

- 11. c
- 12. a
- 13. g
- 14. e
- 15. i

Рівень 2. Читання (10 балів, 1 бал за 1 правильну відповідь)

Завдання 3.

- 1. Richtig
- 2. Falsch
- 3. Falsch
- 4. Falsch
- 5. Richtig

Завдання 4.

- 6. F
- 7. C
- 8. B
- 9. X
- 10. G

Рівень 3. Письмо (10 балів)

I. Лексико-граматичний тест (5 балів, 1 бал за 4 правильні відповіді)

Завдання 1.

- 1. Passiv Präsens
- 2. Aktiv Futur
- 3. Aktiv Perfekt
- 4. Aktiv Präteritum
- 5. Passiv Perfekt

Завдання 2.

- 6. b
- 7. a
- 8. a
- 9. b
- 10. a

Завдання 3.

- 11. b
- 12. c
- 13. a
- 14. a
- 15. b

Завдання 4.

- 16. d
- 17. a
- 18. c
- 19. d
- 20. a

II. Письмове мовлення (5 балів)

- 5 – допущено 1-3 помилки
- 4 – допущено 4-6 помилок
- 3 – допущено 7-10 помилок
- 2 – допущено 11-14 помилок
- 1 – допущено 15 і більше помилок.

11 КЛАС

Рівень 1. Аудіювання (10 балів, 1, 7 бала за 1 правильну відповідь)

Завдання 1.

- 4. a
- 5. b
- 6. c
- 7. b
- 8. c
- 9. a

Завдання 2.

- 10. Falsch
- 11. Falsch
- 12. Richtig
- 13. Richtig

14. Falsch
15. Falsch
16. Richtig
17. Richtig
18. Falsch
19. Richtig
20. Richtig

Рівень 2. Читання (10 балів, 1 бал за 1 правильну відповідь)

Thema	Text A	Text B	Text C	Text D
Thema 1	√	√		√
Thema 2		√		√
Thema 3			√	
Thema 4	√	√	√	
Thema 5		√		

Рівень 3. Письмо (10 балів)

I. Лексико-граматичний тест (5 балів, 1 бал за 4 правильні відповіді)

1. –
2. +
3. –
4. +
5. +
6. +
7. –
8. –
9. +
10. +
11. –
12. –
13. +
14. +
15. –
16. –
17. +
18. +
19. –
20. –

II. Письмове мовлення (5 балів)

5 – допущено 1-3 помилки

4 – допущено 4-6 помилок

3 – допущено 7-10 помилок

2 – допущено 11-14 помилок

1 – допущено 15 і більше помилок.

**Контрольні завдання II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу-
захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України
з англійської мови
(для слухачів секції англійської мови)**

9 КЛАС

READING COMPREHENSION AND VOCABULARY

Task 1. Decide which answer (A, B, C or D) best fits each space

Sport

Someone once said that there are three kinds of people who are (1)_____ in sport: people who (2)_____ part, people who watch, and people who watch (3)_____ television. It's very easy to make fun of stay-at-home sports (4)_____, but on the other hand, television does enable us to enjoy all kinds of (5)_____ events. We can watch a racing car (6)_____ another, see a cyclist (7)_____ the finishing line, or enjoy the goals of our favourite football (8)_____. The first time I watched a tennis (9)_____ was on television, and I found it (10)_____ interesting. It's not always easy to (11)_____ long distances to football (12)_____ and television is a good solution. Of course, you can (13)_____ used to sitting indoors all the time, and this is dangerous. We should all try to (14)_____ fit, and have other interests and (15)_____.

1) A playing	B really	C interested	D succeed
2) A take	B have	C make	D get
3) A on	B with	C by	D from
4) A people	B centers	C programmers	D fans
5) A the	B future	C sports	D athlete
6) A cross	B overtake	C or	D from
7) A overtake	B and	C cross	D professional
8) A group	B class	C band	D team
9) A match	B it	C which	D that
10) A valuable	B imaginatively	C unexpectedly	D real
11) A trip	B tour	C pass	D travel
12) A areas	B grounds	C teams	D fans
13) A or	B which	C get	D is
14) A keep	B make	C do	D have
15) A customs	B habits	C pastimes	D leisure

Task 2. Read a newspaper article about a dog. Seven sentences have been removed from the article. Choose from the sentences A — H the one which fits each gap (1–6). There is one extra sentence which you do not need to use. There is an example at the beginning (0).

Fame Tails Wonderdog

Turbo the wonderdog is about to hit the big time. He is on the fast track to Hollywood; a career of international star-dom is just a paw's stretch away. The four-year-old Scottish-born collie is already a megastar in his adopted Swedish home-land. 0(F) He can answer the telephone, carry an egg, fetch tools, run a tap and ride a horse.

1 () He has made more than 30 films and commercials promoting dog food, ice cream and banks. But now he's on the brink of a career that could outstrip even that of the legendary Lassie. He has an exclusive contract with a Hollywood studio. Turbo's owner, manager, and trainer is not sure, however, about sending Turbo to Beverly Hills. He said: "While I think that Turbo deserves to become an international su-perstar, I do worry about Sweden's strict quarantine laws."

2 () Turbo came to Sweden as a 12-week-old puppy from Glasgow, Scotland, and was going to be put down because he was thought to have a bad temperament.

3 () trained for six hours a day until he was 15 months old. Soon he was winning competitions and he set a world record for obedience at the elite dog organisation FISA.

4 () He follows Haag's orders perfectly even from 100 me-tres away. At home, he can fetch a tin of drink from the fridge, turn on a video or bring Haag a fax. Like most celebrities, Turbo's public appear ances are filled with pomp and ceremony,

5 () He receives invitations to inaugurations to bite the red ribbon and gets around by heli-copter and limo.

6 () Some Turbo products are already available in Germany and the Netherlands. Haag says: "You can't compare him with other dogs. Older people who have seen what he can do just start to cry and say it was the finest moment in their lives. But Turbo also has to relax. He does have time to be a dog as well," added the wonderdog's fond promoter.

A When he travels in Scandinavia, he stays in hotel suites with silk sheets.

B It would be terrible if Turbo went to America and was not allowed to come back.

C Hehas won 350 competitions.

D Turbo is so well trained that he never needs a rehearsal.

E Haag, a professional animal trainer, got him for nothing.

F He has his own television series and a fan club.

G He is even toilet-trained.

H Turbo's fame is already beginning to spread across Europe.

Grammar

Task 3. Fill in the correct preposition:

- 1 Catherine was absent school yesterday.
- 2 Mr King received fifty letters in answer his advertisement.
- 3 She was amazed the fantastic view.
- 4 He is very attached his parents.
- 5 She isn't accustomed drinking champagne.

Task 4. Fill in the blanks with the correct form of the infinitive or the –ing form. Mind the tenses.

- 1 The police made the bank robbers (give) themselves up.
- 2 He is not likely (return) before five o'clock.
- 3 The criminals were forced (surrender).
- 4 They might not (complain) about the meal if the service hadn't been so dreadful.
- 5 Man is said (invent) the wheel about ten thousand years ago.

III. Language in use

Task 5. For questions 1–15, read the text below and think of the word which best fits each space. Use only one word in each space. There is an example at the beginning (0).

Communication Problems

Europe has always had its differences. At the moment, as politicians are trying to agree (0) on monetary union, EU funding and social policy, we ignore other things — the things that matter. Think of food, kissing or dress sense. Think **of** (1) ... people in different countries speak on the telephone. The Russian translation of "Good morning. My name is James Brown. Would you be (2) ... kind as to put me through to Mr Ivanov?" is just a shout: "Ivanovaaaa!"

Sense of humour changes a great (3) ... from country to country. What is funny in one place (4) ... be rude in another. The same can be (5) ... for gestures: what is acceptable in an Italian taverna (snapping your fingers to call the waiter's attention, for example) can (6) ... a fight in an Irish restaurant. In some countries — Poland, Russia and, up to a point, Britain — the art of queuing means people (7) ... straight lines; in others like Greece (8) ... Portugal, queues take a more artistic shape. All (9) ... unfortunately goes almost unreported. Journalists, when they write books, tend to write (10) ... historic events. However, sometimes scholars go (11) ... journalists dare not. Peter Collett, a psychologist at Oxford University, has written a guide (12) ... European manners. Using history (13) ... explain cultural differences, he covers queuing, humour, cleanliness and yes and no gestures. The chapter (14) ... hand signals is frightening; after you have read it, you will keep your hands firmly in your pockets (15) ... abroad.

Task 6. For questions 1–10, read the text below. Use the word given in capitals at the end of each line to form a word that fits in the space in the same line. There is an example at the beginning (0).

Being a Teacher

(0)..... is one of the oldest professions and one of the most (1)..... Teachers need certain characteristics such as (2)....., understanding and maturity. Teachers must be (3)..... to communicate. Language teachers have to make sure that students use the correct (4)..... terms and check (5)....., so that they can communicate effectively with native speakers. As well as being extremely (6)..... to students' needs, teachers must also be (7) and approachable. However, they must also maintain a high level of discipline. They require a wide general (8) and need to be well (9) Being unable to answer a simple question can be a rather (10) experience for a teacher.

TEACH ENJOY PATIENT WILL GRAMMAR
PRONOUNCE SENSE HELP KNOW INFORM
EMBARRASS

Task 7. Complete these sentences with the correct form of the words given.

1 What can we do to reduce the _____ of the atmosphere?

POLLUTE

2 The change in the climate has produced _____ floods.

DISASTER

3 Many rare species are threatened with _____

EXTINCT

4 Many of the gases produced by factories are _____ to our health. **HARM**

5 Exhaust fumes have _____ effects on the environment.

DAMAGE

6 Many countries must try and control the growth of the _____ .

POPULATE

7 Protecting the environment is essential to our _____

SURVIVE

8 The _____ of the environment is everyone's responsibility.

PROTECT

9 While some countries get richer, the _____ in others gets worse. **POOR**

10 Millions of people in the world are threatened with _____ **STARVE**

Task 8. Match the idioms and their definitions.

IDIOMS	DEFINITION
1. Put all your (my, their, etc.) eggs into one basket. 2. Out of the blue 3. Once in a blue moon 4. Be fishy 5. Be in hot water 6. Be a piece of cake 7. Eat one's words 8. Don't let the grass grow under your feet. (Not let the grass grow under someone's feet) 9. Be up in the air 10. Cook Someone's Goose	a) Be not decided yet b) To be very easy c) Get someone in trouble. Keep someone from succeeding. d) Be in trouble e) Act now without any delay.. f) Admit that what you said was wrong. g) Suddenly and unexpectedly. h) Seem not to be true / honest; be suspicious l) Depend totally on one single person or course of action. m) Rarely, almost never

Writing

Task 8. Write a letter to your friend about your attitude to sport and a healthy lifestyle.

10 KJIAC
READING COMPREHENSION AND VOCABULARY

Task 1. Read the following text. The word in bold type in the text is the synonym to two words in A,B,C below. Find an odd word in A,B,C.

EIFFEL TOWER

Eiffel Tower is a Parisian landmark and technological masterpiece in building-construction history. When the French government was organizing the Centennial Exposition of 1889 to commemorate the French Revolution, a **(1) competition** was held for designs for a suitable monument. More than 104 plans were submitted, and the Centennial Committee **(2) accepted** that of the **(3) noted** bridge engineer Gustave Eiffel. Eiffel's conception of a 984-foot (300-metre) tower of open-lattice wrought iron **(4) aroused** amazement, skepticism, and no little opposition on aesthetic grounds.

Nothing remotely **(5) like** it had ever been built; it was twice as high as the dome of St. Peter's in Rome or the Great Pyramid of Giza. **(6) In contrast to** such older monuments, Eiffel's tower **(7) was raised** in a matter of months, with a small labour force, at slight cost. Making use of **(8) advanced** knowledge of the behaviour of metal arch and metal truss forms under loading, including wind forces, the structure presaged a **(9) revolution** in civil engineering and architectural design. And despite protests, it **(10) ultimately** vindicated itself aesthetically.

The tower's **(11) base**, of four semicircular arches, dictated partly by engineering **(12) considerations** but also partly by Eiffel's artistic sense, required elevators to ascend on a curve; the glass-cage machines designed by the Otis Elevator Company of the United States became one of the **(13) principal (14) features** of the building, helping establish it as one of the world's premier tourist **(15) attractions**. The Eiffel Tower remained the tallest building in the world until completion of the Chrysler Building in New York City in 1930.

1. A contest	B participation	C emulation
2. A advised	B admitted	C acknowledged
3. A well-known	B famous	C obscure
4. A called to	B excited to	C incited to
5. A similar to	B equivalent to	C alike to
6. A Unlike	B Unlikely	C Contrary to
7. A arouse	B aroused	C rose
8. A progressive	B innovative	C eager

9. A rebellion	B upheaval	C transformation
10. A eventually	B finally	C in the final
11. A basis	B foundation	C structure
12. A analysis	B looks	C views
13. A main	B senior	C chief
14. A characteristics	B futures	C attributes
15. A sights	B places of interest	C admires

Task 2. For questions 1–15, read the text below and think of the word which best fits each space. Use only one word in each space. There is an example at the beginning (0).

Child Labour in Britain

The number of children employed in Britain is believed to be (0) high as two million. According to recent reports, an estimated 45 per cent of children (1) the ages of ten and sixteen have some sort of job, and 75 per cent of them (2) employed illegally. In Britain it is illegal for children (3)..... the age of sixteen to work in manufacturing or with dangerous equipment. Their hours are restricted: they are not (4)..... to work before 7 am or after 7 pm, or for more (5)..... two hours on a school day. Moreover, it is illegal for children not yet thirteen to work at all. Child labour, however, is (6)..... the increase because children are so cheap to employ. Some companies pay children (7) than £1 an hour. Unfortunately, there is (8) government legislation to protect children in (9) cases. Minimum wage laws for minors (10) ... abolished in 1986. (11) jobs taken on while still at school can be invaluable preparation (12) working life, a considerable number of children are (13) paid an extremely low wage and are being put (14) physical risk. It (15) be the government's responsibility to protect such children.

Task 3. Study the following situations. Fill in the gaps with 'if' clauses.

1. It didn't rain yesterday. So I had to water the plants yesterday.
If it (rain) yesterday, I (water/not) the plants.
2. It didn't rain yesterday. So I am watering the plants now.
If it (rain) yesterday, I (water/not) the plants now.
3. I went to bed late last night. So I am still tired now.
If I (go) to bed earlier yesterday, I (feel/not) so tired now.
4. I went to bed late last Tuesday. So I was very tired the following day.
If I (go) to bed earlier that Tuesday, I (feel/not) that tired the following day.
5. After a night out, I want to drive home now. I haven't drunk any alcohol.
If I (drink) alcohol, I (drive/not).
6. After a night out last weekend, I drove home. I hadn't drunk any alcohol.
If I (drink) alcohol, I (drive/not)
7. We won the match last week. So when we came home, we looked really happy.
We (look/not) that happy if we (win/not) the match.
8. We've just won a match. So we look really happy now.

We (look/not) that happy if we (win/not) the match.

9. My daughter is blamed for having done something. She tells me now that she didn't do it. I believe her.

She (tell) me if she (do) it.

10. Last year, my daughter was blamed for having done something.

She told me that she hadn't done it. I believed her. She (tell) me if she (do) it.

Task 4. Fill in correct article if necessary.

1. Ann was born in ...Italy but she lives in USA now.

2. Tower of London is popular tourist attraction.

3. His favorite newspaper is Guardian.

4. He went on expensive holiday to Bahamas.

5. Odeon cinema is in Appleton Street just past..... library.

6. Last month I saw....film and then we went to..... concert. film was brilliant but....concert was boring.

7. My father owns shop in village where we live.

8. Charles de Gaulle airport is in Paris.

9. I can't playguitar.

10.Alps are very high mountains.

Task 5. Put the verb in brackets into gerund or infinitive.

1. You still have a lot (learn) in English.

2. You don't need (ask) him every time you want to go out.

3. Would you like (come) with me to the gym?

4. Why do you keep (look) at me?

5. We got tired of (wait) for better weather.

6. The washing machine began (make) a terrible noise.

7. The police accused him of (steal) the money from the house.

8. She apologized for (borrow) the book without your permission.

9. Most people prefer (spend) their money to saving it.

10. It's much better (stay) at home than to go out in the rain.

11. It isn't good for you (eat) so many sweets.

12. I'm very sorry for (be) late.

13. I'm for (do) nothing till he arrives.

14. He expects you (go) with him.

15. Do you feel like (go) to the cinema?

Task 6. Read the text and then type the correct form of the word in CAPITALS to complete the gaps. There is an example at the beginning.

21st Century Workplace

The economy of the 21st century is based on skills and (0) **knowledge** according to a recent report. **KNOW** The study shows that throughout this century there will be more jobs in the workplace for those with (1) **QUALIFY** and the right skills, and fewer jobs for those with none. The best (2) will be one that can demonstrate a level **EMPLOY** of academic or (3) achievement that can enable the **VOCATION** individual to support their CV with evidence of desirable personal qualities. As (4) increases and **GLOBE** technological advances make typical

working practices redundant (5) employees will need PROSPECT to show various personal attributes. As well as wanting people who are flexible, companies are also looking for evidence of (6) ADAPT It is also (7) necessary to be an excellent INCREASE communicator as the majority of (8) make their ORGANISE profits from the skills of people selling their goods as much as from the producers themselves. The new economy is here to stay and unless businesses show the (9) to adapt they may find they WILL are (10) according to the authors of the report. SUSTAIN

Task 7. Fill in the missing word:

1. There were six children so I cut the cake into seven pieces so I could have a piece as well.
2. Abdul has lost his pen. Can everybody spend two minutes helping him to for it.
3. In the race, Ana was running very fast but Bela was able to catch up her just before the end.
4. This morning, my pen ran out ink and stopped working. So I borrowed a pen from my friend.
5. I waited on the phone for twenty minutes but they didn't answer and in the end I up.
6. Last night I tried to phone the school but I could only get through an answer machine.
7. Yesterday the students drank a lot of coffee and they used all the coffee in the coffee machine. So when I wanted a coffee, the machine was empty.
8. If you are travelling by car or taxi in the UK, it's very important that you do your seatbelt.
9. If you have a few hour's stopover in Hong Kong, you really should take a train into town and look the city.
10. She was a bit late arriving for work on Monday morning because her car was up in heavy traffic.
11. If you see a yellow speed camera beside the road, it's good idea to slow a bit.
12. If your car breaks on the motorway, you should stop on the side of the road, stay in your car and telephone for help.
13. If you off early in the morning, and drive up the motorway, you should be able to get to Birmingham by lunch time.
14. He has a large family car so three people can easily into the back seat and two in the front.
15. If you are going to out in Bristol you will need to pay at least ten pounds per person if you have wine with the meal.

Task 8. Choose the right meaning for the idioms below:

- 1) "About time" means _____.
 a) at the right time b) soon c) at last
- 2) «Across the board» means _____.
 a) everyone or everything is included b) to travel between countries
 c) uninteresting

- 3) To «act up» means _____.
a) to share an idea b) to behave badly c) to pretend to be rich
- 4) To «eat your words» means _____.
a) to apologise b) to shout loudly c) to be quiet
- 5) If you “keep an eye out” it means _____.
a) watch carefully b) you are in charge c) you don’t pay attention
- 6) If someone “means business”, they are _____.
a) serious b) interested c) bored
- 7) To “make up your mind” means to _____.
a) decide b) be confused c) be efficient
- 8) To “make believe” means to _____.
a) forget b) hope c) pretend
- 9) If you are “off the hook”, you are _____.
a) going to do something bad b) out of trouble c) crazy
- 10) “Once in a blue moon” is _____.
a) often b) sometimes c) rarely

Writing

Write an article to the newspaper on the impact of modern technologies on our lives (200 words).

11 клас
READING COMPREHENSION AND VOCABULARY

Task 1. Read the following texts and choose the correct alternatives.

Deserts are **(1) regions/districts** of the earth that are characterized by less than 254 mm of annual rainfall, an evaporation **(2) speed/rate** that exceeds precipitation, and, in most cases, a high average temperature. Because of a lack of moisture in the **(3) earth/soil** and low humidity in the atmosphere, most of the sunlight penetrates to the ground. Daytime temperatures can reach 55°C in the **(4) shadow/shade**. At night the desert floor radiates **(5) heat/hot** back to the atmosphere, and the temperature can drop to near freezing.

The Sahara is a great desert **(6) square/area**, the largest in the world; it is about 1,610 km wide and about 5,150 km long from east to west. The Sahara was **(7) at once/once** a fertile area; millet was cultivated there over 8,000 years ago. As conditions gradually became drier, however, and desertification **(8) set in/set out**, farmers **(9) abandoned/left for** their land.

The western Sahara is an area of rock-strewn plains and sand deserts of varying elevation. The land is almost entirely without **(10) raining/rainfall** or surface water but **(11) possesses/processes** a number of underground rivers that flow from the Atlas and other mountains. Occasionally the waters of these rivers find their **(12) road/way** to the surface; in these naturally irrigated oases, plants grow **(13) free/freely**. The soil of this region of the Sahara is fertile and, where irrigation is possible, **(14) makes/produces** excellent crops.

The Sahara as a whole is a tableland with an average elevation from about 400 to 500 m. Only comparatively small areas are elevated as little as 150 m **(15) above/ higher** sea level. In Egypt and Algeria, limited areas are **(16) beneath/below** sea level. The climate is uniformly dry; most areas average **(17) lesser/less** than 127 mm of rain per year, and some get none at all for years at a time. **(18) Except/Besides** in the oases the desert is almost **(19) avoid/devoid** of vegetation. Artificial oases have been created by drilling water **(20) wells/well** more than 1,000 m deep. The chief **(21) trees/shrubs** of the oases are the date palm and a form of acacia.

Task 2. Decide which answer (A, B, C or D) best fits each space.

Ann Johnson - A confidential report

Ann Johnson has worked at this college for three years. She is a (1) _____ employee, and (2) _____ on well with the other members of the

department. We have all found her to be an excellent (3) _____. She has always been (4) _____ for her lessons, and is an extremely (5) _____ member of staff who is able to work independently. I can always (6) _____ on her to organize the end of term play, and she has put on some extremely (7) _____ productions. Her students often tell me how (8) _____ he is, always ready with a smile, and she has been very (9) _____ to many of them. In (10) _____ she is not very talkative and seems rather (11) _____ at first, and might not show her true (12) _____ in an interview. Her work is excellent, and she is (13) _____ to succeed. She is also quite (14) _____, and has applied for two other positions as Director of Studies. I think that you can count (15) _____ to make your school a success, and I recommend her for the post of Director.

1) A conscientious	B conscience	C	D conscious
2) A goes	B carries	consciousness	D likes
3) A colleague	B adult	C gets	D fellow
4) A times	B late	C employer	D punctual
5) A greedy	B reliable	C hourly	D lazy
6) A request	B concentrate	C stubborn	D rely
7) A imaginary	B imagination	C take	D imagined
8) A tempered	B cheerful	C imaginative	D proud
9) A kind	B aggressive	C frank	D mean
10) A first	B times	C polite	D private
11) A but	B shy	C usual	D alone
12) A person	B behaviour	C however	D part
13) A used	B determined	C character	D supposed
14) A obedient	B disappointed	C had	D ambitious
15) A on	B for	C grateful	D to
		C with	

Task 3. Choose the word or phrase that means the same as the underlined word or phrase.

- Sophia Fowler Gallaudet was the deaf wife of Thomas Hopkins Gallaudet who founded the first permanent public school for the deaf.
a. temporary b. residential c. lasting d. important
- She became a modest, gay, and charming young lady.
a. humble b. modern c. cheerful d. arrogant

3. Sophia didn't hesitate, and married him in 1821.
a. plan b. want to c. take a long time to decide
d. confide
4. She often met with members of Congress and other prominent men in order to gain support for her goals.
a. government b. promising c. not famous d. famous and important
5. She helped to obtain funds to found and maintain Gallaudet College.
a. get b. order c. observe d. send
6. Gallaudet has preserved her memory by naming Fowler Hall in her honor.
a. encouraged b. promised c. kept alive d. ignored
7. Sophia was nineteen years old when her parents learned that a school for the deaf had been founded in Hartford, Connecticut.
a. locate b. established c. lost d. discovered
8. His mother, a former teacher, taught him a few things, but he was mostly self-educated.
a. taught himself b. born a genius c. loved school d. thought of himself
9. He left numerous inventions that improved the quality of life all over the world.
a. numbered b. many c. none d. modern
10. Sometimes he worked so intensely that his wife had to remind him to sleep and eat.
a. passionately and with great focus b. carelessly and with many distractions
c. hard d. problems

GRAMMAR COMPREHENSION

Task 4. Choose the option that best completes the sentences below:

- 1) Tuesday was the last time we _____ the house before we left.
a) had been cleaning b) do not clean c) will not be cleaning
- 2) My brother will go abroad as soon as he _____ his passport.
a) will get b) could get c) gets
- 3) We are very sceptical about the book _____ published.
a) being b) be c) been
- 4) Frank as well as his sister _____ planning to come to our party.
a) is b) are c) will
- 5) Neither you nor he _____ to blame.
a) is b) are c) should be
- 6) They _____ to play volleyball since yesterday.
a) want b) wanted c) have been wanting

- 7) I haven't seen him _____ a long time ago.
a) after b) for c) since
- 8) Maggie broke her leg and had to stay in the hospital _____ two days.
a) after b) for c) since
- 9) I haven't talked to him _____ last week.
a) after b) for c) since
- 10) Of all the grammar points I have studied in my seven years of English, the most recent unit _____ me the most for a variety of reasons.
a) confuses b) confuse c) confused
- 11) According to the police, the killer _____ probably between the ages of 40 and 50.
a) is b) are c) were
- 12) That Shakespeare was one of the most talented writers _____ an understatement to those who are really familiar with the field of literature.
a) are b) is c) has been
- 13) Have your parents made any financial allowance _____ your study visit?
a) with b) against c) for
- 14) Is there anybody in your family _____ whom you disagree strongly?
a) of b) to c) with
- 15) You should _____ these things without neglecting the others.
a) to do b) have done c) did

Task 5. Use the word given in capitals to form a word that fits in the space in the same line.

Arthur's life of crime

At his last trial, nobody believed in Arthur's (1) _____ .

INNOCENT

He had been accused of the (2) _____of a valuable Chinese vase,
..... THIEF

and was also charged with ten other (3) _____. The value of the _____
OFFEND

(4) _____ goods was said to be over \$20,000. Arthur said _____
STEAL

in his own (5) _____ that the vase had been put into his car _____
DEFEND

(6) _____ He also pointed out that the Chinese vase was a _____
ACCIDENT

fake, and was almost (7) _____ The judge did not believe _____
WORTH

Arthur's story. He told Arthur he was a hardened (8) _____
CRIME

and that he deserved a severe (9) _____. Then _____

PUNISH

the judge sentenced Arthur to five years' (10) _____

PRISON

Arthur just smiled. He had spent most of his life in prison and so he was used to it.

Task 6. Find errors in the sentences below and write in the correct versions:

1) This is probably the most wet place of the world.

2) Greg is as healthier as his brother.

3) I think vegetables are best than meat and fish.

4) The window seat is worse than the aisle seat because you can't stand up easily.

5) This book isn't as better as that one.

6) "I feel lonely than usual", she said when the winter arrived.

7) Cars are safier than motorbikes.

8) I went to the library to get as many information as I could.

9) A rest in pleasant surroundings with your friends and some calming medication is a highly effective treatment.

10) I was just elected Chairman of the Lake Geneva Chamber of Commerce Board of Directors.

Task 7. Complete the sentences below using the best-suited form of the verb in brackets:

1) Proposition 215 is a two-year-old law (intend) _____ to allow seriously ill people in California to use marijuana as medicine.

2) Such ill people carry a doctor's note (verify) _____ that they suffer from chronic pain or serious disease.

3) Steve McWilliams is a person who uses marijuana daily to deal with constant pain (result) _____ from several car accidents.

4) Another person who was (delight) _____ when pro-position 215 passed was Evan Keliher of San Diego.

5) Keliher said it was (relieve) _____ to use marijuana legally after thirty years of being a "closet marijuana smoker."

6) Keliher, who is a former Marine and (retire) _____ school teacher, was diagnosed with glaucoma in the 1960s.

7) He began to smoke pot in 1967 after hearing that it helped relieve intra-ocular pressure (cause) ____ by glaucoma.

8) He had been using eye drops, but his eye sight was steadily (weaken) _____.

9) Doctors (treat) ____ him at that time predicted that he would be blind by now.

10) Though he can no longer see in his left eye, his eyesight in his right eye is (amaze) _____.

Vocabulary competence

Task 8. Choose the option that best completes the sentences below:

1) However, if there are problems evident in this _____ of life, then it has a tremendously disturbing affect upon them.

a) area b) sector c) context

2) In order to _____ parents today, it is necessary to make schools feel like open places.

a) involve b) embroil c) entangle

3) It _____ my heart to sell my car but it's become too unreliable.

a) breaks b) disrupts c) interrupts

4) I _____ the essays over the weekend — here are the pie charts of my marks on the 71 essays.

a) checked b) marked c) evaluated

5) The astronauts have examined Endeavour's windows and reported to _____ control there's no launch-related clouding or damage.

a) task b) assignment c) mission

6) Studies show that when people are allowed to _____ mistakes, they are significantly less likely to actually make them.

a) do b) make c) commit

7) I thanked him and went inside, he _____ the horn and drove off.

a) blew b) pushed c) touted

8) Many factors led to the _____ tensions that eventually led to the global conflict.

a) increased b) grown c) lifted

9) The executive _____ said she was proud of the service's achievements and was excited about the future.

a) leader b) head c) manager

10) The fortress was _____ in 1329 under Robert of Anjou and completed in 1343, the year of his death.

a) started b) launched c) initiated

11) The Stag Ballroom offers an _____ setting for traditional Scottish wedding receptions and it boasts plenty of room for dancing.

a) atmospheric b) spacious c) vast

12) Now I fully understand that not everyone likes to _____ camping.

a) come b) walk c) go

13) These hunters were instrumental in alerting the local Ministry of Natural Resources about the _____ weather conditions.

a) weird b) freak c) odd

14) Employer-paid premiums on amounts of life insurance in excess of \$50000 already are taxed, making them unique among fringe _____.

- a) benefits b) profits c) perks

15) When people feel so selfconscious and anxious that it _____ them from speaking up or socializing most of the time.

- a) impedes b) prevents c) hampers

Task 9. Choose the right meaning for the idioms below:

1) "About time" means _____.

- a) at the right time b) soon c) at last

2) «Across the board» means _____.

- a) everyone or everything is included b) to travel between countries
c) uninteresting

3) To «act up» means _____.

- a) to share an idea b) to behave badly c) to pretend to be rich

4) To «eat your words» means _____.

- a) to apologise b) to shout loudly c) to be quiet

5) If you "keep an eye out" it means _____.

- a) watch carefully b) you are in charge c) you don't pay attention

6) To "know the ropes" means to be _____.

- a) experienced b) confident c) ignorant

7) If someone says to you to "keep your shirt on", you should _____.

- a) take control b) leave c) calm down

8) If you are "quaking in your boots", you are _____.

- a) brave b) afraid c) confident

9) "Quick on the uptake" means you are quick to _____.

- a) do things b) understand c) volunteer

10) To "talk back" is to _____.

- a) ask a question b) shout c) answer rudely

11) To "think up" is to _____ something.

- a) aim for b) improve c) invent

12) The "way the wind blows" is _____.

- a) how things were b) the way things are c) how things are going to be

13) «Walking on air» means you are _____.

- a) happy b) depressed c) upset

14) To «raise eyebrows» is to _____.

- a) question something b) be afraid c) shock

15) The "rear end" is _____.

- a) the start of something b) a one way street c) the back part

Task 10. Translate the sentences below using the words in brackets:

1) Це найбезглуздіша річ, яку я коли-небудь чув (ever).

2) Підвищення цін на нафту вплине на ціни інших товарів (higher).

3) Цей період життя значно вплинув на формування його як письменника (formative influence).

4) Наскільки я знаю, він критично поставився до цієї пропозиції (critical).

- 5) Мені не подобається цей фільм. — Мені також (nor).
- 6) У нього вдвічі більше очок, ніж у його суперника(twice).
- 7) Нас лякає думка про те, що може статися землетрус (terrifies).
- 8) Ми прагнемо до нового рівня співробітництва (work).
- 9) Ми повинні усунути всі перешкоди, що перешкоджають нормалізації відносин (way).
- 10) Цілком імовірно, що вона з'явиться на цю вечірку(likely).

Writing

Write an article to the school magazine on the topic “Why Do people believe in superstition?”

**Контрольні завдання II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України
з французької мови
(для слухачів секції французької мови)**

9 клас

І рівень

1.

Caisse d'Epargne

Quand on n'est pas riche, il faut penser au lendemain. Les petits gens, ouvriers et modestes employés, n'ont pas de compte en banque, mais ils placent leurs économies à la Caisse d'Epargne: dans n'importe quel bureau de poste, ils peuvent verser les sommes qu'ils ont économisées et les faire inscrire sur leurs livrets. Ils recevront un interet de 3 à 4%. La Caisse d'Epargne, c'est la banque des petites gens; ils sont plus tranquilles après avoir mis un peu d'argent de côté. S'ils sont surprise par la maladie ou par un accident quelconque, ils auront de quoi payer le médecin, en attendant les frais de maladie. Les plus prévoyants souscrivent une assurance sur la vie: s'ils meurent, la somme souscrite est payée à leur veuve, ou à leur enfants. Il y a encore des assurance contre l'incendie, contre les accidents, contre le vol, etc. Mais il faut aussi penser aux impôts: le percepteur n'est pas patient! Il exige qu'on paie sans tarder l'impôt sur les salaries et l'impôt sur le revenue. Tout citoyen en retard doit payer une amende. Mieux veut que le budget familial soit en équilibre.

1)

1. Ou les Français placent-Ils leurs economies?

2. Sur quoi inscrit-on les sommes versées par eux?

3. Qui est-ce qui rembourse les frais de maladie?

4. Quelles différentes assurances peut-on souscrire?

5. Qui reçoit l'impôt?

6. Nommez des sortes d'impôt?

7. Quand le budget familial est-il en équilibre?

9 клас

II рівень

1.

Mont-Saint-Michel

Amis lecteurs, vous avez passer, dans ce livre, beacoup de troupeaux! Aussi vous fera-t-on grace ici des vaches normandes, de leur excellent lait et du beurre qu'on en tire. Parlons plutôt de la Normandie héroïque; parlons du Mont-Saint-Michel. Meme si l'on a déjà vu l'image du Mont-Saint-Michel sur des cartes postales, on est toujours émerveillé quand on se trouve en face de la célèbre abbaye. A l'heure de la marée basse, le roc se dresse sur le sable d'une grève immense et la fleche de la haute chapelle étend au loin une ombre démesuréé. Le voyageur, avant de s'engager sur la digue qui rattache l'ilot à la terre ferme, consulte son guide et lit: "Depui qu'au VIIIe siècle l'archange saint Michel apparut, dit-on, à un religieux, ce rocher est toujours resté un lieu de pèlerinage. Il est déjà cite dans "La Chanson de Roland", la plus ancienne épopée française. Les guerres succederent aux guerres, mais les moines resisterent a tous les assauts car ils etaient protégés par la mer ou les sables mouvants. C'est au XIIIe siècle, a une époque plus paisible, qu'ils construisirent la merveille que l'on admire encore aujourd'hui." ... Notre voyageur s'engage dans la ruelle tortueuse qui mène au monastère. Quand il parcouru les cryptes, les chapelles les dortoirs et les refectiores des moines, il s'arrete longement dans le cloitre; là, il ne se lasse pas d'admirer les extraordinaires colonnettes de granit rose, ornées de fines sculptures; puis, du haut de rempart, il verra bientôt la mer monter de l'horizon, recouvrir la grève et venir battre le rocher.

1)

1. Qu'est-ce que le Mont-Saint-Michel ?

2. Comment est-il la maree basse?

3. A quoi sert la digue?

4. Qu'arriva-t-il a un religieux au VIIIe siècle?

5. Dans quel ancien poeme, le Mont-Saint-Michel est-il cite?

6. Pourquoi les moines resisterent-ils a tous les assaults?

7. Expliquez "les sables mouvants".

8. Comment le voyageur arrive-t-il au monastere?

9. Que parcourt-il?

10. Que voit-il du haut du rampart?

2) Mettez dans les phrases suivantes les conjonctions de subordination: **pour que; puisque; avant que; si; parce que; que; quand:**

..... il fait un temps superbe, nous irons au Mont-Saint-Michel. - votre mere etait avec nous, elle prendrait du plaisir. – On dit l'archange saint Michel apparut sur ce rocher. – On a du construire une digue les sables cartes postales. - Rentrons la mer (ne) soit haute. - on voit le Mont-Saint-Michele, on est emerveille.

9 клас

III рівень

1. Lourdes

C'est un paysage grandiose qui s'offre aux voyageurs quand ils arrivent a Lourdes: les hauts sommets des montagnes dominant la ville,

construite au bord d'un torrent. Personne n'imaginait, il y a cent ans, qu'elle recevrait plus tard d'innombrables pelerins venus de tous les pays catholiques. Mais, en 1858, une petite bergere de Lourdes eut une merveilleuse vision: la Vierge, mere du Christ, lui apparut dans une grotte et fit jaillir du rocher une source miraculeuse.

Depuis ce temps-la, les pelerinages accourent au sanctuaire. Portes sur des brancards, se trainant sur leurs bequilles, des malades qui voudraient obtenir la fin de leurs souffrances, viennent prier la Vierge de les guerir et attendant un miracle. De longues processions, conduites par le clerge, s'avancent au chant des cantiques. Dans le soir qui tombe, on voit briller ;es milliers de cierges que portent les fideles s'avancant lentement vers la basilique; on entend le murmure des priere... Si vous etiez la, vous seriez emu peut-etre; car meme si l'on n'est pas croyant, si l'on est athee, on peut eprouver une profonde emotion devant tant de miseres et tant de foi.

2. Mettez les verbes des phrases suivantes a la forme convenable. Dans les phrases 1 a 5, vous mettrez le verbe principal au conditionnel. Dans les phrases 6 a 8, au futur:

1. Si vous (etre) a Loudres en ce moment, vous (entendre) le murmure des priere.
2. Si vous(voir) la procession, vous (eprouver) une profonde emotion.
3. Si vous (assister) un jour a ce spectacle, vous ne (sourire) pas.
4. S'il n'y (avoir) pas de nuages, on (voir) le sommet des montagnes.
5. Cet enfant (etre) plus agreable a tout le monde, s'il (etre) moins bavard.
6. Si tu (vouloir) venir avec moi, nous (aller) nous promener.
7. S'il (faire) beau demain, notre promenade (etre) magnifique.
8. Si tu (vouloir) me faire plaisir, tu (venir) avec moi.

1) Completez le texte avec les mots manquants.

Beaucoup plus _____, j'avais dix _____, onze ans peut-etre; avec un billet de quai, j'entrai dans les splendides souterrains de suie de la _____ d'Orsay, ces _____ qui menaient en Bretagne, unique _____ qui m'attirait.

La _____ du depart etait _____ avec le charbon, les siflets, la ferraille, mais je ne revais de partir tout seul; j'aurai voulu emmener avec moi ceux que j'amaie et avec qui j'etais parti la premiere _____.

Jacques Prevert, Choses et autres

Mots a utiliser: gare, tard, fois, musique, ans, souterrains, belle, pays.

10 клас

Іривень

1) **Voici une letter amical. Elle a été déchirée. Retrouvez les parties manquantes de texte. Cochez les cases correspondantes.**

Lille le 16 (1)

Bonjour René,

Comment-vas-tu? Comment est la vie à Strasbourg? Est-ce que les (2) d'économie te plaisent? J'espere que tes profs sont sympas. Ici, A Lille (3). On nous propose de visiter beaucoup de conferences en informatique. Je t'ecris pour te demander un petit service. Le mois (4) je doit etre à Strasbourg pour une conférence-débat (5) au Parlement européen. Est-ce que tu peux m'heberger chez toi? (6). Ce serait vraiment gentil et ca me fai plaisir de (7). J'attend ta reponse et j'espere te (8).

(9)

Jean-Claud

1. a) octobre
b) septembre
c) avril
2. a) examens de
b) ingenieurs de
c) professeurs de
3. a) nous avons tout
b) tout va bien
c) tout est comme il faut
4. a) suivant, les 5 et 6 octobre
b) prochain , les 7 et 8 octobre
c) dernier, les 9 et 10 octobre
5. a) sur l'informatisation des pays de l'Est
b) sur la Constitution europeenne
c) sur les droits des enfants
6. a) Je serai avec tout mon groupe
b) Je resterai deux mois, pas plus.
c) Je viendrai avec tous nos amis.
7. a) te voir, si tu es la
b) t'inviter chez moi
c) te faire un cadeau
8. a) Voir a Strasbourg
b) regarder a Strasbourg
c) garder Strasbourg
9. a) Precisement
b) Adorablement
c) Amicalement

[illegible]

II рівень

La Journée des femmes a-t-elle une utilité?

103

Les rues de Vienne (Autriche) de Berlin (Allemagne) et d'autres villes d'Europe voient defiler des dizaines de milliers d'ouvrières, l'année suivante. Plus nombreuses encore en Russie en 1913, et surtout en 1917. La cause féminine fait grand bruit, se mondialise. En Décembre 1977, une résolution des Nations Unies invite chaque Etat à consacrer une journée à la célébration des droits des femmes et de la paix internationale.

Trente ans après, que reste-t-il de cette journée? *“Le 8 mars est l’occasion ou jamais de faire un bilan du féminisme et de se poser la question de la condition féminine aujourd’hui”*, affirme l’écrivain Eliette Abecassis. Mais encore? Pour 76% des lectures internautes du figaro.fr, ce jour n’a pas d’utilité. *“C’est une des nombreuses fêtes de la démagogie. Elle cultive un clivage et un ridicule corollaire de parité. Sans avantage pour l’intérêt commun”*, dénonce Hugues. Marina suggère que cette journée soit *“fêlée pour elles..”*. Eric lache: *“C’est un bidon. Contentons-nous de les aimer tous les jours.”*

Valérie Sasportas, d’après *Le Figaro*.

1. Quels sont les pays cités dans ce texte?

2. La majorité des gens sont pour ou contre la fête du 8 mars?

3. En quoi consiste la première revendication de faire du 8 mars une journée des femmes?

4. D’après quelle adresse pouvons-nous exprimer notre opinion?

5. Êtes-vous d’accord avec l’affirmation d’Eric *“ Contentons-nous de les aimer tous les jours.”*? Argumentez votre opinion en deux ou trois phrases.

2) Lisez le texte et remettez les phrases dans l'ordre chronologique.

- a) Etablie a Paris en 1907, il s'impose, par sa culture et ses ecrits, comme une figure de l'avant-garde artictique et recontre le peintre Marie Leurencin avec laquelle il vivra jusqu'en 1912.
- b) Blessé, treépané, il est empotré en 1918 par une épidemié de grippe espagnole alors qu'il vient d'èpouser Jacqueline Kolb, la "jolie rouse" de ses *Calligrammes*.
- c) Après une jeunesse aussi cultivée que cosmopolite, il s'essaie à toutes sortes de métiers et publie ses premiers textes en 1902, L'année meme ou un poste de précepteur lui vaut de décourvir la Rhénanie et d'éprouver une passion mahleureuse pour une jeune gouvernante, Annie Playden.
- d) Après *Alcools* il publie *Les Peintres cubistes*.
- e) Wilhelm Apolinaris de Kostrowitzky, dit Guillaume Appolinaire, est né à Rome en 1880 d'un père italien et d'une mère française d'origine balte.
- f) Après avoir publié en 1913 son chef-d'ouvre, *Alcohols*, il s'engage dans la Grand Guerre.

1 - _____, 2 - _____, 3 - _____, 4 - _____, 5 - _____, 6 - _____.

3) Completez avec "a", ou "de" ou "en".

- Maman, j'ai vu une robe _____ soie, _____ seulement 50 euros!
- Et tu vas me demander un billet _____ 50 euros pour l'acheter, c'est ça?
- Mais c'est une occasion _____ ne pas manquer! S'il te plait...
- C'est une robe _____ été? Une robe _____ bal?
- Une tres belle robe _____ soirée, _____ pois roses!
- Et tu veux porter ça quand?
- _____ la fete d'anniversaire de Sylvain.
- Sylvain est tojours _____ jean!
- Maman, tu n'imagines pas comme cette robe est belle. Elle est cousne _____ la main.
- Bientôt tu vas me dire qu'elle vient _____ chez Dior!
- Presque! Elle est si jolie _____ regarder.
- Tu as la robe _____ cotton, le bleue.
- Je voudrais l'aheter _____ credit. C'est impossible, mais 30 euros, tu n'as pas 30 euros _____ me preter, petite maman? Je te les rendrai en aout.

III рівень**1) Completez avec les mots qui conviennent.****Mégapolis du XXIe siècle**

Pendant les cinquante dernières _____, les villes avaient débordé de ces limites rondes qu'on leur sur les cartes de XXe _____. Elles s'étaient déformées, étirées le long des voies _____, des autostrades, des cours _____. Elles avaient fini par se rejoindre et ne formaient plus qu'une seule _____ en forme de dentelle, un immense réseau d'usines, d'entrepôts, de cités _____, de maisons _____, d'îmeubles _____.

Les anciennes cités, places au carrefour de cette ville-serpent, gardaient leurs noms _____. Les villes _____, divisées en tronçons d'égale longueur, avaient reçu en baptême un numéro, dont les chiffres étaient déterminés par leur situation _____.

Entre ces villes-artères, la nature retournait à l'état _____. Une mer de buissons avait envahi les campagnes _____, bouche les sentiers, recouvert les ruines des anciens habitats _____. Dans cette brousse subsistaient quelques champs cultivés auxquels s'accrochaient des paysans obstinés.

Mots à utiliser: années, siècle, antiques, bourgeoises, confortables, abandonnées, ouvrières, nouvelles, oasis, champignons, ferrées, d'auto, agglomération, géographique, sauvage.

2) À partir des deux phrases données, faites une seule phrase en transformant la phrase soulignée en groupe nominal.

Exemple: Les coureurs partent rapidement.

Le départ rapide des coureurs.

1. On va développer les échanges commerciaux avec ce pays; cela est nécessaire.

2. Il faut arroser régulièrement les plantes; cela les rend belles.

3. Un groupe de jeunes s'est arrivé tard; cela a dérangé tout le monde.

4. Les uns s'enrichissent; cela ne profite pas aux autres.

5. Les campagnes s'appauvrissent: c'est mauvais pour l'economie du pays.

6. La presse a grossi les evenements; cela est inadmissible.

3) Et maintenant a vos plumes!

L'auteur, c'est vous: vous êtes au bord de l'eau, au bord d'un fleuve ou de la mer, et vous revez. Racontez.

11 клас

I рівень

Remplessez les trous par les mots de la liste:

Abonnement, complet, date, disposition, formulaire, fourchette, guichet, Minitel, numero, opera, par cheque, reservation, reserver, retirer, rubrique.

On va au Palais Garnier

Il est utile de savoir qu'il y a deux a Paris: le Palais Garnier (le vieil Opera) et l'Opera-Bastille (le nouvel Opera). Pour les amateurs d'opera, des speciaux sont proposes. Pour prendre un abonnement, vous devez demander un par telephone ou sur place. Dans le formulaire, il faut marquer la date, le prix des places souhaitees et la quantite de places. Comme on peut ne plus avoir de place le jour choisi au prix indique, il veut mieux indiquer plusieurs dates et unede prix.

Le plus facile est de par telephone, mais il faut le faire deux mois avant la de spectacle. Dans ce cas, vous envoyez tout de suite le paiement et vous inscrivez le numero de au dos du cheque.

On peut egalement reserver des places de theatre par Dans la "Spectacles", il faut trouver le nom de l'opera que vous avez choisi. Ensuite on choisit le titre de spectacle, la date et la des places. Attention! Le prix de la place depend de sa disposition. Vous devez aussi preciser la quantite des places que vous souhaitez. Pour terminer la reservation, on vous demande le de votre carte bancaire. N'oubliez pas d'inscrire le numero de reservation.

Pour les places reservees, on peut s'adresser au guichet du theatre aux points speciaux du magasin FNAC. Vous pouvez aussi prendre des places au , mais il y a toujours le risqué de se retrouver devant le panneau ".....".

1) Preparation d'une piece de theatre. Remettez en ordre les etapes:

- a) Les repetitions commencent.
- b) Le metteur en scene choisit les acteurs.
- c) Le directeur du theatre choisit le metteur en scene.
- d) On lance la publicite.
- e) Les acteurs et le metteur en scene font la promotion de la piece a la television
- f) On fabrique les decors et les costumes.
- g) Les acteurs ameliorent leur interpretation.
- h) Les acteurs apprennent leurs roles.
- i) On invite la presse a une avant-premiere.
- j) Le rideau se leve pour la premiere representation.
- k) Les acteurs passent l'audition.
- l) Le directeur et le metteur en scene choisissent de monter une piece.

- m) Les acteurs sont selectionnes et engages.
n) Le public applaudit et salue les acteurs.

- 1 –
2 –
3 –
4 –
5 –
6 –
7 –
8 –
9 –
10 –
11 –
12 –
13 –
14 –

11 клас

II рівень

1) Vous avez décidé de passer vos vacances en France. Vous avez écrit une lettre à l'Office du tourisme. Voici la lettre que vous avez reçue. Un Certain nombre de mots sont illisibles. Completez le texte. Vous pouvez utiliser les mots suivants : *pour, sur, a, avec, en, comme, de, d'.*

Ancienne capitale _____ la Gaule, Lyon est aujourd'hui une ville moderne située _____ les rives du Rhone et de la Saone. _____ plus _____ un million _____ habitants, sa communauté urbaine est la seconde de France. De nombreux musées vous feront découvrir des magiques et mal connus _____ celui de la marionnette ou celui de la soie.

Et, enfin, _____ ceux qui veulent passer quelques heures ou quelques jours _____ Paris, un TGV relie Lyon _____ la capitale.

2) Lisez le poème de Jacques Prévert et faites le devoir qui suit.

“Chanson pour les enfants d'hiver”

Dans la nuit de l'hiver
Galope un grand homme blanc
Galope un grand homme blanc

C'est un bonhomme de neige
 Avec une pipe en bois
 Un grand bonhomme de neige
 Poursuivi par le froid
 Il arrive au village
 Il arrive au village
 Voyant de la lumière
 Le voilà rassuré
 Dans une petite maison
 Il entre sans frapper
 Et pour se réchauffer
 Et pour se réchauffer
 S'assoit sur un poêle rouge
 Et d'un coup disparaît
 Ne laissant que sa pipe
 Au milieu d'une flaque d'eau
 Ne laissant que sa pipe
 Et puis son vieux chapeau

Jacques Prévert, *In Histoires* (1963)

Trouvez les mots du poème qui correspondent aux définitions.

Une saison –
 Court –
 Un objet qu'on utilise pour fumer –
 Une petite ville –
 Qui n'a plus peur –
 Quand il voit –
 Ce que l'on fait à une porte avant d'entrer –
 Pour avoir plus chaud -
 Un appareil de chauffage –
 Soudain –
 Au centre de –
 Une petite quantité d'eau sur le sol -

**3) Employez les mots suivants (certains mots sont utilisés
 plusieurs fois): de / différent / en / l' / le / les autres / leurs / lorsque
 ou quand / lui / parce que / pendant que ou tandis que / plus / pour
 / que / qui / se / si ou tellement.**

Quand il fait beau, quand le ciel est bleu, les amis prennent leur bicyclette pour une longue promenade forêt. Ils aiment ces promenades les libèrent des soucis de la semaine. Et ils sont heureux d'être ensemble que le soir, la promenade est terminée, ils ont du mal à séparer. Ils aimeraient rester ensemble, bavarder et bavarder encore, partager joies, leurs difficultés. Ils savent ils sont les uns pour

Alors, ils dînent ensemble. Puis certains parlent, les autres écoutent de la musique ou lisent. Ils viennent tous les pays du monde, ils parlent les langues différentes, ils ont des goûts, mais ils s'aiment bien chacun accepte l'autre, que chacun comprend l'autre. Et c'est l'important. Quand l'un est malade, les autres sont là pour soigner. Quand l'un a besoin d'argent, les autres sont là pour en apporter. Quand l'un veut déménager, les autres sont là pour aider.

11 клас

III рівень

- 1) Dans le texte suivant, mettez les verbes entre parenthèses à l'imparfait ou au passé composé.

La grande peur

Un soir, comme Marcel (aller) _____ ouvrir la porte de son armoire, soudain son cœur (se mettre) _____ à battre à toute vitesse. Quelque chose, quelqu'un (bouger) _____ à l'intérieur: il (entendre) _____ nettement un frolement le long de la porte. Sa main (être) _____ encore sur la clef. (Devoir) _____ -il ouvrir d'un seul coup ou sauter à toutes jambes? Il (choisir) _____ une solution "prudente et courageuse": il (crisper) _____ sa main sur la clef, la (tourner) _____ d'un coup sec et en même temps, il (tirer) _____ sur les deux battants de l'armoire, mais avant même qu'il ait pu s'enfuir, une boule noire (sauter) _____ à la tête le chat qu'on (chercher) _____ depuis le matin (être) _____ enfin retrouve.

- 2) Transformez

  La mère berce son enfant. .

→ L'enfant est bercé par sa mère.

  Le médecin palpe le malade.

→

  Les parents déguisent les enfants.

[illegible]